

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

13/2004

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VI.

Vyšlo 9. 7. 2004

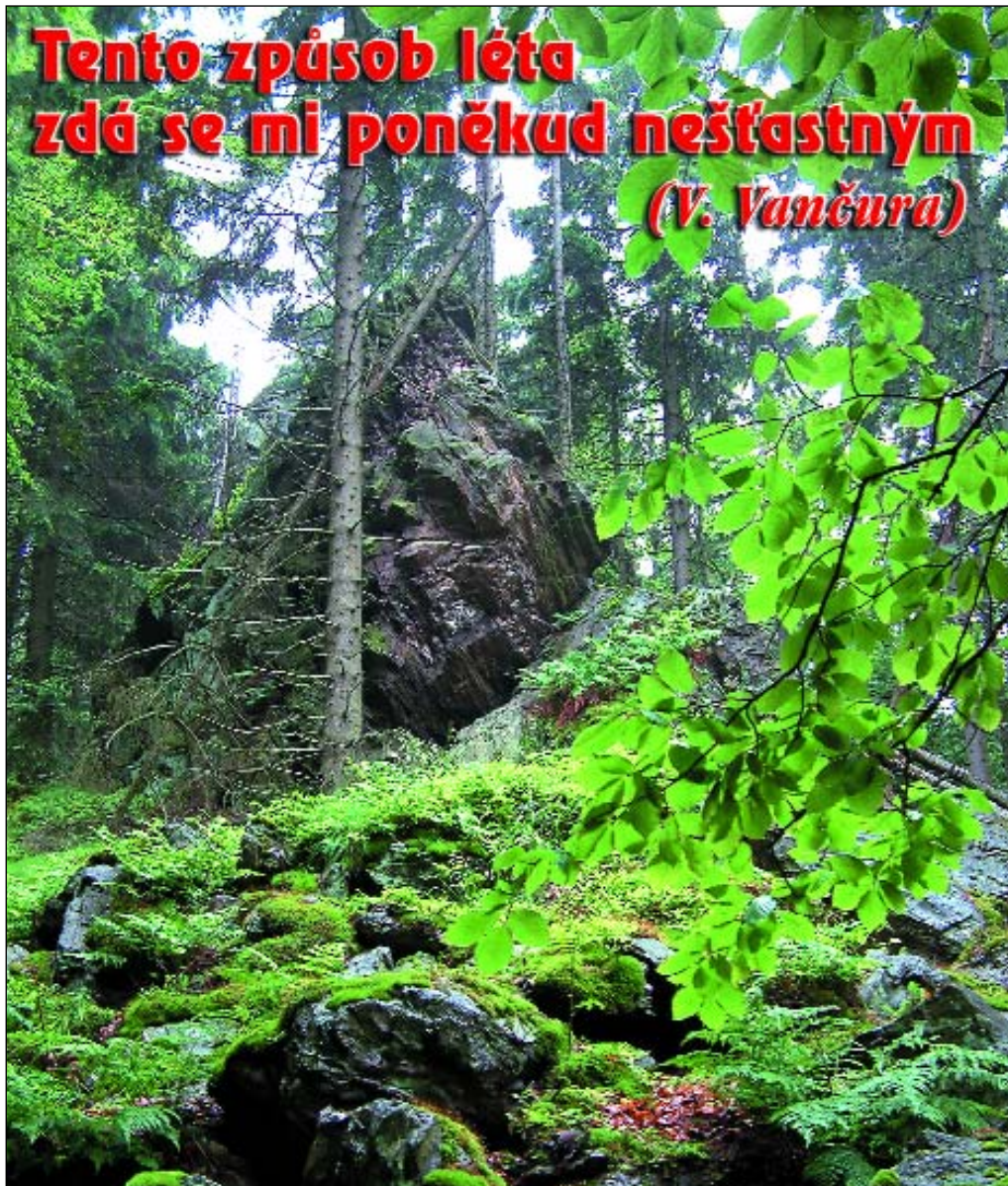
Cena 8 Kč

Devátáci se loučili se základní školou

Přijďte se podívat do Galerie Octopus na jedinečnou výstavu historické zbroje

V barokní kapli v Lipkách zazněla neobarokní opera Tomáše Hanzlíka

Zájem rekordních sedmasedmdesáti sportovců zaznamenal právě skončený 28. ročník Rýmařovského desetiboje

Aktuálně z města

Zastupitelé schválili odkoupení parkovacího automatu od Městských služeb

Členové zastupitelstva města jednali na řádném zasedání ve čtvrtek 24. června. Přijali celkem osmasedmdesát usnesení, z nichž převážnou většinu tvořily majetkové záležitosti.

Zastupitelé vzali na vědomí zprávu o stavu školství ve městě za období červenec 2003

až květen 2004, zprávu o hospodaření společnosti Městské služby Rýmařov, s. r. o., za rok 2003, zprávu o hospodaření společnosti Teplo Rýmařov, s. r. o., za rok 2003, zprávu o hospodaření společnosti Spojené lesy, s. r. o., za rok 2003 a výroční zprávu společnosti

Nemocnice, s. r. o., Rýmařov za rok 2003.

Zastupitelé vzali na vědomí zprávu o situaci ve VaKu, a. s., a Brvosu. Situace v obou společnostech a řešení jejich vztahů doznalo celkově značného posunu a situace se významným způsobem zlepšila.

vybíráme ze zprávy

Zpráva o stavu školství za období 7/2003 až 5/2004

Ve zprávě se uvádí, že v personálním obsazení vedení škol a školských zařízení zřizovaných městem nedošlo ke změnám.

Ve čtyřech **mateřských školách** je devět tříd, které celkově navštěvuje 222 dětí, přitom 64 jich bylo nově zapsáno.

Základní školu na ulici 1. máje navštěvuje celkem 280 dětí a 26 jich bylo nově zapsáno, **Základní školu na Jelínkově ulici** navštěvuje 615 dětí a 46 nových bylo zapsáno. Sloučení obou rýmařovských základních škol je připraveno na září 2005. Ve **Staré Vsi a Horním Městě** byly počty dětí téměř shodné, 105 a 101, a zapsáno bylo také shodně 6 a 5 žáků, přitom ředitelé základních škol v Rýmařově a Staré Vsi se dohodli, že z druhého stupně ZŠ Stará Ves přejde od 1. září na ZŠ 1. máje šestnáct žáků do devátých tříd, Základní škola na Jelínkově u-

lici přijme do 6. třídy osmnáct, do 7. třídy sedm a do 8. třídy šestnáct žáků. Základní škola v Horním Městě se proti vyjádření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) o neudělení výjimky z počtu žáků odvolala a se zřizovatelem se rozhodli provozovat základní školu dál, po sloučení některých tříd na druhém stupni. V současné době se ve **Zvláštní škole Rýmařov** vzdělává šedesát žáků, 42 dojíždí z okolních obcí a do první třídy jsou zapsány dvě žákyně. **Základní uměleckou školu** navštěvuje 320 žáků. Ve výhledové koncepci MŠMT se plánuje, že zřizovatelem zvláštních a základních uměleckých škol budou zase města, jako tomu bylo do roku 1990.

Na **Gymnáziu Rýmařov** odmaturovalo 45 studentů, tři studenti nebyli připuštěni k maturitám a zkoušky budou absol-

vovat v podzimním termínu. Do 1. ročníku osmiletého gymnázia bylo přijato třicet žáků, do čtyřletého je po druhém kole přijato 24 studentů a zájem projeví další tři. Gymnázium má prozatím v evidenci dvacet přihlášek k večernímu studiu při zaměstnání. Rada kraje rozhodla 20. května 2004 o konání konkurzu na místo ředitele gymnázia. Byla sestavena konkurzní komise, které předsedá PhDr. Jaroslava Wenigero- vá z Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. První schůzka se uskutečnila 19. července 2004.

Na studium na **Středním odborném učilišti a Odborném učilišti** se přihlásilo 80 žáků, jednotlivé obory jich ukončilo 84. Na funkci ředitele vpsal krajský úřad výběrové řízení s uzávěrkou přihlášek 21. května 2004. Konkurzní komise krajského úřadu se 1. čer-

vence usnesla, že Ing. Soňa Kovářiková, jedna ze dvou uchazečů o toto místo, má předpoklady k tomu, aby zastávala funkci ředitelky SOU a OU Rýmařov. Rozhodnutí musí schválit ještě MŠMT a znovu potvrdit krajský úřad.

Pro doplnění obrazu o stavu školství ve městě Rýmařově je třeba uvést údaje týkající se **Soukromé střední odborné školy Prima, s. r. o.** Letos na této škole odmaturovalo jednačtyřicet studentů. Do prvních ročníků je přijato šedesát nových studentů.

(Ke zprávám Městských služeb, společnosti Teplo, s. r. o., společnosti Spojené lesy, s. r. o., k výroční zprávě společnosti Nemocnice, s. r. o., Rýmařov a k informacím týkajícím se společností VaK, a. s. a Brvos se vrátíme v některém z příštích vydání novin.)

Dotace na přípravu projektu „Rekonstrukce ulice Školní v Rýmařově“

Městu Rýmařov byla zastupitelstvem Moravskoslezského kraje na základě podané žádosti schválena dotace na zpracování projektové dokumentace na akci „Rekonstrukce ulice Školní v Rýmařově“ ve výši 316 700 Kč, což činí 70 % z celkových nákladů - 452 550 Kč. K uzavření smlouvy o poskytnutí dotace je nutno schválit přijetí této dotace, zastupitelstvo města přijetí dotace v rámci programu Moravskoslezského kraje „Příprava projektové dokumentace pro strukturální fondy Evropské unie a INTERREG III A“ schválilo.

Finanční odbor Městského úřadu v Rýmařově provádí na jednom ze svých úseků správu pohledávek města. Pohledávky města vznikají převážně občanům a právníkům osobám, když nezaplatí místní poplatky, sankce a pokuty, výživné za povinné osoby v termínu splatnosti.

Místní poplatky jsou stanoveny na základě obecně závazných vyhlášek města - např. vyhláška o místních poplatcích u-

Pohledávky města a jejich vymáhání

pravuje poplatek ze psů nebo poplatek za užívání veřejného prostranství atd., vyhláška o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů stanovuje výši poplatku „za komunální odpad“ apod. Pokuty a sankce jsou ukládány na základě správních rozhodnutí odborů městského úřadu - např. odboru dopravy, stavebního úřadu, živnostenského úřadu,

Město bude vybírat za parkování na náměstí

Rada města rozhodla o změně systému vybírání poplatků za parkování a o převodu výběru formou automatu z Městských služeb Rýmařov, s. r. o., na město. K tomu zbývá odkoupit parkovací automat od Městských služeb za jeho zůstatkovou cenu zřídít pro město živnostenské oprávnění a parkovací automat opravit a přeprogramovat. Zastupitelé odkoupení parkovacího automatu schválili.

(S jednotlivými usneseními se mohou občané seznámit na Úřední desce Městského úřadu v Rýmařově.) JiKo

komise k projednání přestupků. Finanční odbor vede účetní evidenci pohledávek a v případě vzniku pohledávky zasílá výzvy k jejímu zaplacení v náhradní lhůtě. Pokud dlužník v tomto náhradním termínu nezaplatí nebo není sjednána dohoda o splátkách, pokračuje vymáhání exekucí, a to buď z pracovního příjmu, důchodu, sociální podpory nebo účtu u peněžního ústavu. Ke zvýšení efektivity vymáhání pohledávek jedná v současné

době město s exekutorským úřadem a soudním exekutorem o nabídce spolupráce ve věcech vymáhání pohledávek exekuční cestou. Formy exekucí se tak rozšíří o exekuce na movitých věcech dlužníků.

Tímto sdělením chceme upozornit občany na poslední možnost zaplatit pohledávky městu bez jejího, někdy i několikanásobného, navýšení o náklady na soudní exekuci.

Finanční odbor MěÚ Rýmařov

Změna režimu na recyklačním dvoře Rýmařov

Městské služby Rýmařov, s. r. o., informují, že je na recyklačním dvoře v Rýmařově od 28. června 2004 do odvolání zastaven odběr odpadů s obsa-

hem *nebezpečných* a *zvláště nebezpečných* látek dle zák. č. 254/2001 Sb. Bližší informace lze získat v sídle Městských služeb či u obsluhy recyklačního dvora. Prosíme občany, aby respektovali toto opatření a pokyny obsluhy recyklačního dvora. Z nejčastěji se vyskytujících druhů odpadů se opatření budou týkat: látek ropného původu (oleje, maziva ...), elektrolytických akumulátorů (autobaterie), odpadů s obsahem rtuti a kadmia (zářivky, výbojky ...) a odpadů s obsahem freonů, tj. chladniček. K odezdání těchto odpadů lze po domluvě využít zařízení firmy EKO a doporučuji rovněž využívat povinnosti prodejců či servisních organizací na zpětný odběr např. akumulátorů, chladniček či olejů.

Ing. Martin Vala, jednatel společnosti

Fota: internet

názor

Policejní nedůslednost, bezmoc či nefungující legislativa?

Je zcela zbytečné komentovat fotografie uveřejněné u tohoto článku. S nadcházejícími letními prázdninami a při pohledu na zmíněné fotografie si určitě každý sám domyslí, jak může pokračovat další „pouliční“ dějství, odehrávající se téměř denně v ulicích města Rýmařova. Potulující se jednotlivci či smečky dočasných psích bezdomovců a tuláků téměř denně obtěžují ukázněné pejskaře a ohrožují kolemjdoucí. Přitom sladké řeči o tom, že ON *nic neu-*

příslušný odbor městského úřadu, téměř s pravidelnou jistotou se setkáte s laxním přístupem, nepochopením nebo v horším případě se záznamníkem. A že někde běhá po ulici zaběhnutý pes, no co se dá dělat, policie teď právě nemůže zakročit, protože provádí službu při vydávání sociálních dávek. Stejně nemáme psí útulek, tak kam potom s „ním“? Do Opavy nebo Olomouce? Prosím vás, kde žijete? No, přece v Rýmařově! A kdo to zaplatí?

dělá, je hodný jako beránek, ten náš by ani mouše neublížil, jen stěží přesvědčí ty, kteří již měli na ruce, na noze či jiných částech těla vykousnutý kus masa a v této souvislosti museli navštívit místní chirurgické oddělení či zakusili na svém těle alespoň stisk psího chrupu. Nikde ve městě o stejném počtu obyvatel se neseťkáte s tím, aby se psi vesele proháněli po ulicích města, dokonce za asistence městské policie. Několikrát můžete zkusit štěstí a zatelefonovat na různá místa, ať se již jedná o Městskou policii Rýmařov či

Raději se budete muset tvářit, že je všechno v pořádku. A že ten váš pejsek-bezdomovec, na kterého chcete upozornit, běhá volně po dvaadvacáté hodině? - bohužel musíte počkat, až bude policie ve službě.

A tak to jde pořád dokola. Úředníci radnice se vymlouvají na policii, policie zase na úředníky. A majitelé psů? Těm, kteří uznají, že je dvorek nebo panelákový byt pro jejich miláčka již příliš těsný, zneužívají této situace a venčí „po svém“. Však co, vždyť se nic nestalo, a proč by ta-

ky mělo? Jsme velice řídké osídlený region, zuřivých psů bojových plemen je u nás pramálo, a kdyby přece, tak se snad nezačkousnou do člověka, ale najdou si třeba nějakou tu kost u popelnice nebo se dá dohromady „parta“ psích bezdomovců a počítá si ve smečce na nějakého zajíce či menší „vysokou“ nebo „spárkatou“. Hlavně z toho, prosím vás, nedělejme vědu!!! Nepřipomíná vám to jistý politický režim? Mně tedy ano.

Jistě z ničeho nemusíme dělat vědu. Ovšem co bychom si uvědomit měli, je velice nepříznivá statistika pokousání psem. Zohavené tváře malých dětí, které napadl ON, jenž nikdy neublížil ani mouše. A když už to nepohne ani naší legislativou a volenými zástupci města, měli by se alespoň zamyslet ti, kteří denně porušují Obecně závaznou vyhlášku města Rýmařova č. 44/97, o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a čistoty města.

Citujeme z vyhlášky:

Městské zastupitelstvo podle § 14 odst. 1 písm. i), § 17 a § 36 odst. 1 písm. f) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, schválilo usnesením č. 286/19/97 ze dne 20. 2. 1997 tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. II

Opatření k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

1. Volné pobíhání psů bez vodítka v zastavěné části města, s výjimkou oplocených pozemků bez přístupu veřejnosti, **je zakázáno.**
2. Volné pobíhání hospodářských zvířat po veřejných prostranstvích **je zakázáno.**
3. Pohyb psů po plochách květinové výsadby, na dětských hřištích, pískovištích a v okruhu 10 m od nich, na hřbitovech a ve veřejných budovách v majetku města **je zakázán.**
4. Pohyb psů bez vodítka a náhubku při hromadných akcích **je zakázán.**
5. Rozdělávání ohňů a zakládání táboráků na veřejných prostranstvích v majetku města bez povolení městského úřadu je zakázáno.
6. Koupání psů ve vodních nádržích Edrovice a Harrachov v majetku města **je zakázáno.**

Podívejme se pak na článek III, který stanovuje opatření k zajištění čistoty města. Majitelů psů se týká zejména odstavec č. 2 - „Majitel psa nebo ten, jemuž je v daném okamžiku pes svěřen, je povinen neprodleně

odstranit exkrementy psa, kterého vede, z veřejných prostranství a uložit je do odpadkových nádob k tomu určených.“ Tak co, přátelé, ruku na srdce, kolik z nás pejskařů toto nařízení dodržuje? Věřím, že

dost, ale je nás asi menšina, protože jinak bychom každou chvíli nešlápli do něčeho, co příliš vábně nevoní. Závěrem si jen přejme, aby si naši úředníci i městská policie sáhli do svědomí a zamysleli se

nad svým jednáním a konáním. Až se něco přihodí ..., pak už bude zcela jistě pozdě.

Aneb jak praví klasik Bertold Brecht: *Ani jistoty nejsou jisté.*
JiKo

zaznamenali jsme pro vás

• Dvanáctiletého chlapce napadl v Radimí na Kolínsku na dvoře domu německý ovčák. Záchranka hocha v šoku a s pokousanými nohama převezla na chirurgii kolínské nemocnice. Jeho stav je stabilizovaný a dostává antibiotika.

• Pes Rocky rozdělil obyvatele Svatoňovic na Opavsku na dva znepřátelené tábory. Německý ovčák na povel zaútočil na muže, který zraněním podlehl. Část usedlíků se zvířete zastává. Mnohem víc jich žádá, aby pes zmizel z vesnice. Někteří dokonce chtějí, aby byl utracen. „Mám z něho hrůzu. Psy mám ráda, ale tomuhle už nevěřím,“ svěřuje se důchodkyně Anna Kuricová.

• Olomoučtí strážníci zastřelili v zahrádkářské kolonii na kraji města vlčáka, který zaútočil na dítě a poté jednomu muži ukousl prst. Strážníci tvrdí, že zvíře bylo rozzuřené a nedalo se nic jiného dělat. V poslední době se množí případy, kdy pes napadne člověka. Poslední případ se stal minulý týden, kdy v Kladně vlčák zranil tříleté dítě.

• Kladenská policie obvinila sedmašedesátiletou majitelku německého ovčáka. Když vycházela vpozdvečer zadními vrátky ze zahrady, její pes bez vodítka a bez košíku vážně zranil tříleté dítě. Žena je obviněna z ublížení na zdraví z nedbalosti. Chlapec, kterého zvíře kouslo do krku, skončil na jednotce intenzivní péče.

• Kvečeru napadl německý ovčák v Čepí na Pardubicku sedmiletého chlapce na kole. Zvíře podle majitelky uteklo škvírou v plotě za hárající fenou. Chlapec je v nemocni-

ci, pes mu téměř utrhl část tváře. „Máme psa osm let a nikomu nikdy neublížil,“ řekla zpravodajka MF Dnes jeho majitelka Alena Kořínková. Zvíře vzali veterináři do karantény.

• Volně pobíhající německý ovčák zaútočil na sedmiletého chlapce a ukousal ho k smrti. Lidé našli vykrváčené dítě v pátek po 19. hodině v Rumburku na Novákově ulici na kraji města jen kousek od domu, kde bydlelo. Nejprve si mysleli, že byl chlapec zavražděn, a přivolali policii. Teprve později se ukázalo, že vrahem nebyl člověk, ale pes. Majitelka psa nechala zvíře volně pobíhat poté, co se s ním vrátila z vycházky. Za ten-

dny rozhodl odvolací senát Krajského soudu v Ostravě, že chovatelka o své psy přijde. Budou zřejmě utraceni.

• Kříženec rotvajlera s německým ovčákem napadl a pokousal v Jablonci nad Nisou šestačtyřicetiletou ženu. Před očima jí pak roztrhal jejího chovného knírača. „Případ vyšetřujeme zatím jako přestupek, je ale možné, že jej překvalifikujeme jako ublížení na zdraví z nedbalosti,“ řekl vedoucí policejního oddělení v jablonecké čtvrti Mšeno Petr Šíkola.

Rozzuřený kříženec podle Šíkoly vyběhl na ulici ve chvíli, kdy na oplocený pozemek vjížděl jeho majitel vozem. Chovatelka se

volně pobíhajícího psa zalekla a opakovaně vyzvala majitele, aby si zvíře přivolal. Muž tvrdil, že zvíře ženě neublíží. Vzápětí ale pes na ženu zaútočil. Pohmoždil jí rameno a pokousal ruku. Z náručí jí poté vytrhl drobného knírača. Svůj útok skončil, až když knírača úplně roztrhal. I přes okamžitý zásah veterináře čtyřletý pes do hodiny zahynul. „Zemřel ve velkých bolestech, strašně zkusil. Byl to výstavní chovný pes, ale měli jsme ho hlavně pro radost,“ řekl chovatel, který chce spolu s Ligou na ochranu zvířat dát podnět ke stíhání majitele rotvajlera.

„Nemohu za to, nikdy by mě nenapadlo, že takhle zaútočí. Teprve před pár dny jsem si ho přivedl z útulku ve Frýdlantu,“ řekl novinářům Milan Houdek, u nějž našel kříženec nové útočiště.

... A mohli bychom pokračovat. *JiKo*
(Čerpáno z internetu)

to trestný čin jí hrozí až osm let vězení.

• Podnikatelka Marta Kalivodová z části Ostravy Koblov má jít na rok a půl do vězení za to, že její dva německí ovčáci předloni v listopadu utekli z kotce a vážně pokousali pětáosmdesátiletého muže. Ten druhého dne na následky zranění zemřel. Před několika

Školství

Mezi nejlepšími studenty kraje je i gymnazistka z Rýmařova

Ve středu 23. června převzal v Ostravě výběr nejlepších studentů Moravskoslezského kraje z rukou představitelů kraje ocenění za výborný prospěch a vynikající úspěchy v soutěžích, přehlídkách a mimoškolních aktivitách.

Mezi sedmadvaceti středoškolskými studenty, kteří získali toto mimořádné uznání, byla

Marta Merková

Konec školního roku nadešel a my už se plně soustředíme na to, jak nejlépe využít ty slibné dva měsíce prázdnin. Dnes už se jen můžeme ohlédnout a říct si, jaký pro nás tento školní rok byl. Pro některé byl úspěšný, pro jiné méně. Těm nejuspěšněj-

ším - nejlepším studentům středních škol Moravskoslezského kraje bylo ke konci roku uděleno krajským úřadem ocenění.

Z jednašedesáti návrhů na ocenění vybrala pracovní skupina jmenovaná radou kraje dvacet sedm studentů, kteří byli společně s jedním rodinným příslušní-

kem a jedním zástupcem školy pozváni na setkání, které se konalo ve středu 23. června v budově krajského úřadu v Ostravě. Návrhy podávali ředitelé jednotlivých škol, kteří však mohli navrhnout jen jednoho svého studenta.

Po shromáždění všech v zasedací místnosti a po úvodním slovu hejtmána Evžena Tošenovského došlo k samotnému předávání referenčních listů a věcných cen v podobě hodinek a encyklopedií. Tyto ceny jsme obdrželi z rukou hejtmána Tošenovského, jeho náměstků Jaroslavy Wenigerové a Zdislava Wantuly a ředitelky úřadu Evy Kafkové.

Pro mě, studentku rýmařovského gymnázia, jakožto jednu z oněch 27 oceněných, to bylo velmi krásné odpoledne. Již o několik dní dříve jsem byla požádána, abych si připravila závěrečný projev za všechny studenty. Nejprve jsem z toho

měla trochu obavy, ale nakonec se mi společně s mou profesorkou češtiny Jaroslavou Slavičinskou podařilo krátký projev přichystat. Poděkovala jsem v něm představitelům Moravskoslezského kraje za ocenění a podporu všech studentů, pedagogům za jejich práci s námi, při níž nám předávají své znalosti i zkušenosti, a rodičům, kteří nás mají rádi, i když nejsme zrovna úspěšní, ale o to intenzivněji s námi prožívají ty krásné chvíle úspěchu. Doufám, že dnů, jako byl tento, bude v mém životě ještě několik. Byl to nádherný a pro mne i velmi uspokojivý pocit sedět v té místnosti společně s ostatními a vědět, že v tomto „filmu“ hrajeme hlavní role, že ti okolo si nás cení. Ti, kteří vědí, o čem mluvím, mi jistě dají za pravdu. Ostatním přeji, aby alespoň jednou podobný pocit také okusili.

Marta Merková

Foto: archiv MSK

Zazvonil zvonec ... a školy je konec

„... alespoň pro nadcházející dva prázdninové měsíce,“ mohli si s radostí sobě vlastní říci žáci a studenti ve středu 30. června, když tu někteří s lepším, jiní s malinko horším vysvědčením přicházeli domů a s pocitem, že mají před sebou dva měsíce toužebně očekávaných prázdnin, si dosytosti vy-

chutnali ten báječný a blažený pocit nadcházejícího prázdninového „nicnedělání“.

O den dříve, 29. června, se rozloučilo se svými spolužáky a učiteli třiašedesát absolventů ze tří devátých tříd rýmařovské Základní školy na Jelínkové ulici. V koncertním sále základní

umělecké školy jim jejich třídní učitelky Božena Buchtová, Mária Vařechová a Miroslava Lounová slavnostně předaly poslední vysvědčení za přítomnosti ředitele školy Václava Orlika, zástupce ředitele Jana Kučery, starosty obce Stará Ves Pavla Hejska, zastupitele obce Jiříkov a Dolní Moravice a La-

dislavy Mendrokové, pověřené vedením odboru školství a kultury městského úřadu, kteří jim popřáli hodně štěstí v dalším studiu. Slavnostní ukončení docházky zpřijemnil v úvodu svým krátkým programem žáci první třídy. Pak se předávala různá vyznamenání těm nejlepším. „Vzorný žák školy“ byl

udělen čtyřem žákům: Michaele Pavelové (9. A), Jaroslavě Weidlové (9. B), Zdeňku Vavrlovi (9. C) a Yvoně Lašákové (9. C). V odpoledních hodinách se pak se Základní školou na ulici 1. máje a především se svými kamarády a třídními učitelkami Věrou Mořkovskou a Jarmilou Strouhalovou v sále ZUŠ loučilo celkem devětadvacet dalších devátáků. Program probíhal podobným způsobem jako v dopoledních hodinách, jen s tím rozdílem, že se s čerstvými absolventy přišli rozloučit také starosta města Petr Klouda a mí-

stostarosta Jaroslav Kala, za školu pak ředitel Miloslav Horký a jeho zástupce Jiří Gajdoš. Nejlepší žáci obdrželi od svých třídních učitelů kromě posledního vysvědčení také odměnu. Za 9. A získala ředitelskou pochvalu Pavlína Bahulíková a Zuzana Bučková, za 9. B pak Hanka a Jana Uvírový.

Všichni absolventi devátých tříd s úspěchem složili zkoušky na gymnázia, střední školy a učiliště a po letních prázdninách nastoupí k dalšímu vzdělávání.

JiKo

poznámka

Nebudou se děti už muset biflovat?

Školský zákon, který ve středu 30. června schválila sněmovna, má podle vlády modernizovat české školství a omezit biflování. Na školách by se mělo začít učit jinak - vzdělávací programy budou předepisovat základní rámec znalostí a dovedností. Učitelé by měli mít možnost žáky známkovat, slovně hodnotit nebo kombinovat oba způsoby.

Místopředsdkyně školského výboru Michaela Šojdřová (KDU-ČSL) uvedla, že pokud ministerstvo školství připraví rámcové programy a v roce 2005 budou schváleny, mohlo by se podle nich začít učit v roce 2007. Opoziční ODS ale normu kritizuje. Šéf školského výboru Walter Bartoš (ODS) uvedl, že o rámcových programech podle něj zákon sice mluví, výzkumné ústavy nad nimi bádají,

ale v podstatě je prý ještě nikdo neviděl.

„Nebude žádná reforma toho, že by se děti přestaly biflovat. všechno zůstává při starém,“ předpověděl v rozhovoru s novináři. Norma podle něj zachovává špatný systém financování škol, omezuje možnost občanů vybrat si vzdělání a posilí byrokracii. Doufá, že senát předlohu zamítne.

Bartoš soudí, že navzdory některým změnám zákon škodí a neměl být schválen. „Dům, který je postaven na špatných základech, nelze kosmetickými návrhy vylepšit,“ uvedl. Dodal, že nová vláda bude muset školský zákon změnit. Stejně jako předseda poslanců ODS Vlastimil Tlustý nynější koalici kritizoval za to, že ve sněmovně takto důležitou normu prosadila proti vůli opozice

většinou jediného hlasu. Zákon tak nemá širokou podporu.

Schválená norma má mimo jiné umožnit, aby v běžných mateřských a základních školách působili asistenti, kteří by pomáhali učitelům s výukou postižených dětí. Pedagogičtí asistenti pro postižené by měli přispět k tomu, aby se co nejvíce dětí s handicapem mohlo vzdělávat v „normálních“ školách.

Zákon počítá s tím, že poslední ročník školky má být zdarma. Školné na vyšších odborných školách se bude platit i nadále.

Normu nyní posoudí ještě senát a prezident, většina jeho paragrafů by měla nabýt účinnosti v lednu 2005.

JiKo

(Převzato z internetu)

Atletikou křížem krážem Rýmařovem

V červnu byla pro základní školy sportem č. 1 atletika. Své okresní přebory měli žáci prvního i druhého stupně a výsledky byly pro naši školu na Jelínkově ulici bez nadsázky vynikající.

Velké úspěchy malých

V pátek 11. června se na stadionu v Krnově setkali nejlepší atleti a atletky z okrskových škol, aby změřili své síly v lehkootletickém trojboji (1. - 3. ročník) a čtyřboji (4. - 5. ročník). Ve snaze o dosa-

žení co nejlepších výsledků se museli kluci i holky vypořádat nejen se soupeři, ale i s nepříznivým počasím - tj. drobným deštěm, mokrým trávníkem, doskočištěm i běžeckou tratí. Všichni

se velmi snažili a urputně bojovali. Naši chlapci a děvčata dosáhli v jednotlivých disciplínách velmi dobrých výkonů, na stupně vítězů se však postavili jen ti nejlepší a získali tak titul „Přeborník okre-

su v atletickém víceboji“. Odměnou jim byla medaile s diplomem a snad také pocit hrdosti na to, čeho dosáhli. A že toho nebylo málo, dokazuje přehled výsledků:

Foto: ZŠ Jelínkova

- z deseti možných naše škola získala čtyři přeborníky okresu ve víceboji
- z třiceti možných medailí jsme jich získali devět
- skoro všichni naši reprezentanti se vešli do nejlepší desítky

1. místa: S. Gorčík, M. Turták, L. Krywda, K. Strapková
2. místa: M. Krejčí, J. Keclík, J. Korvasová, I. Koblka
3. místo: D. Javůrek
4. místa: M. Macháčová, L. Mrhalová, J. Šuba, L. Kistanová
5. místa: T. Krywdová, D. Škorňová

Na dalších příčkách: M. Mlčáková, K. Lošťáková, D. Čermák, M. Kuželová, F. Turek, M. Pech, A. Hamerková, R. Švecová, L. Čiklová, F. Tomeš, A. Mušálková, A. Schreiber, K. Jarošová, Z. Macháček, J. Bajcar.

Všem zúčastněným děkujeme za úspěšnou reprezentaci školy a přejeme jim mnoho dalších sportovních úspěchů.

D. Gajdošová, H. Mikulášková

Nemalé úspěchy velkých

Výraz „nemalé úspěchy“ je skromným oceněním výsledků, kterých dosáhli žáci 2. stupně naší školy na Poháru rozhlasu v Krnově. Pohár rozhlasu je přeborem 2. stupně základních škol a je prestižním porovnáním nejlepších mladých sportovců okresu Bruntál. Celkové zhodnocení této akce můžeme z našeho pohledu vyjádřit jako úspěch i neúspěch. Naši žáci v drtivé většině předváděli

skvělé výkony a umisťovali se na předních příčkách startovního pole, v jednotlivých kategoriích jsme skončili dvakrát druhí, jednou třetí a jednou čtvrtí. Naše škola byla druhou nejúspěšnější v celkovém součtu, proti loňskému roku jsme opět udělali výkonnostní skok vpřed. Přesto před námi zůstává ten hlavní cíl, a to je vítězství alespoň v jedné ze čtyř kategorií.

Foto: ZŠ Jelínkova

Přehled výsledků:

Mladší žáci:

1. ZŠ Krnov, Smet. okruh
2. ZŠ Rýmařov, Jelínkova
3. ZŠ Vrbno, Školní
4. ZŠ Bruntál, Jesenická
5. ZŠ Horní Benešov
6. ZŠ Břidličná
7. ZŠ Rýmařov, 1. máje
8. Gymnázium Vrbno
9. ZŠ Bruntál, Okružní
10. ZŠ Krnov B

Mladší žačky:

1. ZŠ Krnov, Smet. okruh
2. ZŠ Bruntál, Jesenická
3. ZŠ Rýmařov, Jelínkova
4. ZŠ Rýmařov, 1. máje
5. ZŠ Břidličná
6. Gymnázium Vrbno
7. Gymnázium Krnov
8. ZŠ Krnov B
9. ZŠ Vrbno, Školní
10. ZŠ Bruntál, Okružní

Starší žáci:

1. ZŠ Krnov, Smet. okruh
2. ZŠ Rýmařov, Jelínkova
3. ZŠ Krnov B
4. ZŠ Vrbno, Školní
5. ZŠ Horní Benešov
6. Gymnázium Vrbno
7. ZŠ Břidličná
8. ZŠ Bruntál, Jesenická
9. ZŠ Rýmařov, 1. máje

Starší žačky:

1. ZŠ Bruntál, Jesenická
2. ZŠ Krnov, Smet. okruh
3. ZŠ Rýmařov, 1. máje
4. ZŠ Rýmařov, Jelínkova
5. ZŠ Horní Benešov
6. ZŠ Krnov B
7. ZŠ Břidličná
8. ZŠ Vrbno, Školní
9. Gymnázium Vrbno

Pár individuálních výkonů, které jistě zaslouží pozornost:

A. Pecha - hod míčkem, 61.33 m (MŽ), L. Hnát - skok vysoký, 140 cm (MŽ), M. Valášek - skok vysoký, 140 cm (MŽ), E. Tomovová - skok vysoký, 135 cm (MŽ), N. Vöröšová - hod míčkem, 46.44 m, A. Válek - běh na 60 m, 7.9 s (SŽ), A. Válek - skok vysoký, 175 cm (SŽ), M. Kautz - běh na 1500 m, 4:46.9 (SŽ), M. Furik - skok daleký, 523 cm (SŽ).

Všem našim atletům patří dík za předvedené výkony. Cíl pro příští rok je nám všem jistě jasný.

V. Baran

Naše atletické vzory

Naši celoroční snahu ve sportovní třídě ocenila naše škola tím, že čtyřicet žáků mohlo jet fandit na atletický mítink do Ostravy - na Zlatou tretu. V autobuse panovala napjaté očekávání toho, co nás čeká, a po příjezdu začal ten pravý mumraj. Nejprve jsme se museli s našimi milovanými učiteli protlačit zácpou a davem lidí. Připadala jsem si jako „někdo“, že na vlastní oči uvidím někoho, kdo je v něčem nejlepší na světě. Jeden okruh kolem stadionu jsme si dali sami, když jsme hledali

kousek místa, kam bychom si sedli. A pak to začalo: stadión plný lidí, mexické vlny v hledišti, světoví borci před námi (plno stánků s dobrotami za námi). Hned jsem se vydala na lov podpisů, takový podpis od Marion Jonesové, to by bylo něco. U mříží se nás tlačilo plno, všichni natahovali ruce, propisky a papíry, pochopitelně včetně mě. Ulovila jsem podpis několika sportovců (např. Alana Johnsona), ale Marion Jonesová za námi bohužel nepřišla. Alespoň že jsem ji

Foto: ZŠ Jelínkova

viděla na vlastní oči. Nad hlavami nám visela velká obrazovka, kde jsme mohli vidět, co se vysílá v televizi. Vždy, jak na nás zamířily kamery, jsme mávali, skákali a doufali, že nás v televizi uvidí naši rodiče. Podařilo se. Nejvíce jsme fandili Rýmařovákovi Tomáši Bednářovi a měli jsme i prostěradlo s jeho jménem. Mně se nejvíce líbil běh přes překážky, kde jedna z překážek byla vodní. Popravdě jsem neměla velký přehled o tom, kdo vyhrál a prohrál. To víte, lov na podpisy a nakupo-

vání dobrot člověka rozptýlí. Přesto se mi tady moc a moc líbilo. Schylovalo se ke konci a my se celí unavení loudali k autobusu. Pak se ozvalo „čtyři, tři, dva, jedna a ... prásk“ - ohňostroj, jaký jsem ještě neviděla, a to vše za zvuku písničky We Are the Champions, úplně mě při tom mrazilo v zádech. Teď mi zbývá jen doufat, že příště budou ve škole opět odměňovat sportovce a já se zase dostanu mezi diváky Zlaté tretu.

Lucie Fojfová, žákyně 6. ročníku

Zdravotnictví

Akcionáři Vítkovické nemocnice získali vlastnické podíly nemocnice v Bruntále

Akcionáři Vítkovické nemocnice Blahoslavené Marie Antoníny, a. s., v Ostravě, která je největší privátní nemocnicí v Česku, koupili v pondělí 21. června sto procent akcií Nemocnice Bruntál.

Společně s podílem v Nemocnici Bruntál získali akcionáři Vítkovické nemocnice také stoprocentní dceru nemocnice, kterou je Brumeda, s. r. o., zaměřená na poskytování služeb IT, údržby, úklidu a podobných činností. Tato společnost se dostane do sítě společností ovládaných a řízených Vítkovickou nemocnicí.

Nestátní bruntálská nemocnice funguje jako komplexní zdravotnické zařízení pro oblast se zhruba 45 až 60 tisíci stálých obyvatel a několika tisíci turistů přijíždějících pravidelně v letní i zimní sezóně do Jeseníků. Nemocnice má nyní devět oddělení, z toho čtyři lůžková se zhruba 140 lůžky. Personální zázemí nemocnice tvoří tým 61 lékařů a dalších 342 zdravotníků, technických, administrativních a obslužných zaměstnanců. Roční obrát zařízení je okolo 200 milionů korun. Výsledky hospodaření se v posledních letech pohybují ve ztrátě. Loni a předloni nemocnice vytvořila souhrnnou ztrátu 27 milionů korun.

Podíl v Nemocnici Bruntál získala nikoli bezprostředně Vítkovická nemocnice Blahoslavené Marie Antoníny, ale její vlastníci ze skupiny tuzemských fyzických osob. Přesto by personální propojení mezi oběma nemocnicemi mělo přinést zřetelné efekty pro poskytovanou péči na Bruntálsku. „*Hlavním cílem je rozvoj rehabilitace, hematologie, traumatologie, která je na celostátně uznávané úrovni, a současně minimálně zachování kvality a rozsahu poskytované zdravotní péče,*“ říká Jiří

Močkoř, předseda představenstva Vítkovické nemocnice Blahoslavené Marie Antoníny. Vítkovická nemocnice naopak může pomoci s plánovanými náročnými výkony, zejména ve specializovaném Centru vaskulární intervence, v němž odborníci Vítkovické nemocnice uskuptečňují špičkové výkony při řešení cévních a vaskulárních problémů. Vítkovická nemocnice může také poskytnout špičkovou radiodiagnostiku či zapojení do angiologického programu.

Klíčovou pro rozvoj bruntálské nemocnice však bude v první fázi především její ekonomická stabilizace. Valná hromada nemocnice, která se uskutečnila 21. 6. 2004, proto ustavila nové tříčlenné představenstvo v čele s Dagmar Dykastovou. Zvolena byla rovněž nová tříčlenná dozorčí rada, která má v čele paní Věru Gabrielovou. V obou orgánech jsou zástupci nových vlastníků. Představenstvo nemocnici povede také manažersky, a to až do doby sanace stávajících potíží. Funkce ředitelů proto dočasně nebudou jmenovány.

Z pohledu hospodaření noví vlastníci nejprve nastartují personální a ekonomický audit, budou se zabývat závazky po splatnosti a smlouvami se zdravotními pojišťovnami. Následovat by mělo také využití efektu společného nákupu materiálů s možnostmi slev, zapojení do speciálních programů technické obnovy přístrojů, společné provozování dalších služeb.

Město Bruntál, kterému patří rozhodující část budov a pozemků bruntálské nemocnice, by mělo díky vstupu nových majitelů získat šanci lépe se dohodnout na společném postupu při obnově budov a není vyloučeno, že bude moci část budov nemocnici

i odprodat. „*Chceme například jednat o odkoupení budovy dnešního kožního oddělení,*“ upřesnil Močkoř.

Vítkovická nemocnice Blahoslavené Marie Antoníny má na 11 lůžkových odděleních 451 lůžek, 120 lékařů a ve standardní péči se stará o spádovou oblast s zhruba 180 tisíci obyvateli. Ve specializované péči (např. angiologický program) poskytuje zdravotní služby v rámci celé republiky. Nemocnice loni hospitalizovala 20 tisíc lidí, ambulantně ošetřila téměř 86 tisíc pacientů a provedla 464 tisíce vyšetření.

Se soukromými majiteli dosáhla Vítkovická nemocnice v loňském roce nejlepších hospodářských výsledků od své privatizace v březnu 2000 a po několika ztrátových letech se přehoupla do zisku. V loňském roce skončilo hospodaření Vítkovické nemocnice s čistým ziskem 6,4 milionu korun. Příjmy od zdravotních pojišťoven Vítkovické nemocnice Blahoslavené Marie Antoníny v loňském roce činily 427,7 milionu korun, což je o 17,5 milionu korun více než předloni a také o 87,5 milionu korun více než v roce 2001.

Provozní hospodářský zisk (výsledek, který je vytvořen činností a nezahrnuje zisky z finančních transakcí) se mezitím zvýšil o 10,8 milionu korun na loňských 16,7 milionu korun.

Vítkovická nemocnice od své privatizace investovala 160 milionů korun do zdravotnické techniky. Jen v loňském roce zařízení investovalo 66,5 milionu korun. Předloni do plného provozu uvedla Centrum vaskulárních intervencí (CVI). K největším investičním akcím patřilo také pořízení nového CT (počítačový tomograf) a sklopné stěny za 42 milionů korun v rámci zřízení nového diagnostického pracoviště v budově chirurgického oddělení. Další loňské investice směřovaly do diagnostických přístrojů (ultrazvuky atd.) a do endoskopických vyšetřovacích metod.

Vítkovická nemocnice Blahoslavené Marie Antoníny vznikla v roce 2000 privatizací bývalé Závodní nemocnice Vítkovice, příspěvkové organizace města, která v té době vykazovala ztrátu ve výši asi 170 milionů Kč.

*Eva Kijonková,
mediální zástupce
Vítkovické nemocnice*

Bruntálský starosta Navrátil:

Osobně se na spolupráci s novým managementem těším

Máme právo se domnívat, že tento krok by mohl být pro osud naší nemocnice dost významný. Vítkovická nemocnice má silné postavení v síti zdravotnických zařízení a schopné odborníky jak v managementu, tak v lékařském týmu. Vzhledem k dlouhotrvající skeptické diskusi a zpochybnování dosavadní vůle vést bruntálskou nemocnici cestou rozvoje, může tento krok přijmout se sympa-

tiemi také veřejnost. Tím nechci říct, že v tomto pocitu je zahrnuto i hodnocení práce samotného vedení nemocnice, protože vím, že jeho snaha byla opravdová. Je ovšem potřeba zcela otevřeně říct, že komunikace mezi městem a nemocnicí nebyla dobrá. Některé nejasnosti kolem akcionáře / akcionářů vyvolávaly pocitu nedůvěry a obav. Doufám, že po vyřešení základních problémů se brzy dostane-

neme k tomu, abychom si mohli vzájemně sdělit představy o rozvoji špitálu včetně definování cílových stavů. Je ovšem třeba si uvědomit, že i ze strany města musí dojít ke zlepšení komunikace s tímto zdravotnickým zařízením. Osobně se na spolupráci s novým managementem těším a jsem rád, že platí motto: Jsme dva a navzájem o sobě víme.

Mgr. Stanislav Navrátil, MěÚ Bruntál

S alternativní medicínou zpátky do přírody**Orientální medicína ve starověku - 1. část****Harrapská kultura
na vysoké úrovni**

Památky na zaniklou civilizaci v oblasti řeky Indus (na území dnešního Pákistánu), objevené v našem století, ukazují, že harrapská kultura je pravděpodobně i kolébkou našich předků - Indoevropanů. Bohužel není zatím známo, jak vypadalo tehdejší léčitelské, neboť se nepodařilo rozluštit zachované texty psané zvláštním obrázkovým písmem.

Vykopávky v tehdejších městech svědčí o vysoké hygienické kultuře kolem roku 2000 př. n. l. V obytných domech byly objeveny nejen suché záchody, ale také splachovací zařízení. Odpady z koupelen a záchodů ústily do jímek napojených na složitou kanalizaci města. V metropoli Mohendžo-dáro existovaly i veřejné lázně. Lázeňský dům měl přes 54 m délky a 32 m šířky a jeho bazén měl hloubku 2,5 m, což potvrzuje plaveckou zdatnost indoevropských předků. Zachované amulety svědčí o tom, že lidé věřili v magickou moc některých zvířat. Slon je měl zřejmě chránit před nemocemi.

**Vědy obsahují znalosti
indické medicíny**

Nejstarší písemnou památkou Indie jsou sbírky starých zpěvů, modliteb a rituálních textů, takzvané vědy (dle sanskrtského jazyka znamená věda znalost, vědění). Přinesl je do historie indoevropský kmen Árijců, který se usídlil v údolí řeky Indu. Součástí véd je spis Ájurvéda, který je i dnes považován za zdroj znalostí původní indické medicíny. Tvoří základní text současného hinduismu. Jeho největším kladem je velmi dokonalá znalost bylin používaných v léčení.

Podobně jako v jiných kulturách starověkých civilizací způsobovala různé choroby božstva, trestající lidi tím, že na ně vysílala své demony. Proto byl léčebný rituál zahajován modlitbou, magickou formulou, která se přimlouvala u rozhněvaných bohů za uzdravení a měla také zahnat zlé duchy, kteří způsobovali posedlost tě-

lesné schránky. Tyto formulky obsahuje spis Athavavéda. Horečku sváděli staří Indové na demona ohně a spalujícího žáru Takmana. Proto mu vzdávali hold a bezbožníka posílali v modlitbě do těla žáby.

Ve staroindických městech vyučovali bráhmaští kněží medicínu podle véd. Se znalostmi a doporučeními o dlouhém životě uplatňovali makrobiotickou koncepci životosprávy. Základní přístup vycházel z hodnocení fyziologické rovnováhy tří štáv organismu, k nimž patřily vítr, žluč a sliny. Hymny uvedené v knihách véd zajišťovaly lékařům schopnost působit na nadpřirozené síly.

**Čiňané hledají
životní rovnováhu**

Ve 2. století př. n. l. vzniká v Číně první dochované medicínské dílo nazvané Vnitřní kniha Žlutého císaře. Obsahuje lékařské statě, které jsou uspořádány do otázek a odpovědí a popisují jak diagnostické postupy, tak i léčebné metody. Základem díla je srovnání medicíny a životní harmonie, neboť jednotlivé funkce lidského těla korespondují nejen s jevy probíhajícími v přírodě, ale také s příběhy života tehdejší čínské společnosti.

Tato přírodní filosofie má základ ve třech konceptech:

- dva protichůdné a polárně se doplňující principy jin a jang
- víra v čchi, což je dech života vše prostupující, vitální energie
- učení o pěti elementech

**Konfucius
a jeho filozofie**

Konfucius žil v letech 551 - 479 př. n. l. a rozvinul učení o vzájemně se vyrovnávajících prapříčinách a prasilách jin a jang. Přírodním jevům podle něj odpovídal společenský řád. Jde o shodu a zároveň i o protiklad našeho bytí, vše ve formě principů jin a jang.

Jin představuje noční temnotu a jang je stranou ozářenou sluncem. Jin odpovídá principu tělesnosti a jang funkční činnosti. Tomu jsou podřízeny všechny jevy i tělesa v přírodě. Prasílu jin reprezentuje například ze-

mě, žena, pasivita - prasílu jang nebe, muž, aktivita. Jedině harmonický vztah těchto protikladných sil znamená zdraví a jakýkoli nadbytek nebo nedostatek těchto prasil vyústí v onemocnění.

Všechny tkáně a orgány lidského těla jsou rozděleny podle tohoto principu a tomu také odpovídají všechny choroby, jak shodně uvádějí čínské lékařské knihy.

Dech vyrovnaného života

Principy jin a jang jsou v klasické čínské medicíně doplněny učením o čchi - dechu života. Toto učení předpokládá, že celým vesmírem, přírodou živou i neživou, prostupuje všeobjímající síla, která v lidském těle obíhá po systému určitých drah. Čchi je dech, vítr, oblaka, jež vše dynamicky naplňují.

Nevhodná životospráva porušuje rovnováhu jin a jang a tak vzniká choroba. Tuto nerovnováhu odstraňují čínští lékaři vboďáváním akupunktturních jehel nebo požehováním zapálenými smotky (moxou).

**Pět elementů
čínské medicíny**

Učení o proměnách vychází z rovnováhy v přírodě, která působí mezi dřevem, ohněm, zemí, vodou a kovem. Tyto elementy odpovídají ročním dobám, světovým stranám, poča-

si. Mají svou určitou chuť a barvu. Makrovesmír pěti elementů odpovídá i mikrovesmíru našeho těla - orgánům jin, orgánům jang, citům, tělním otvorům a dalším částem těla. Tyto prvky se ovšem dynamicky mění, vzájemně se ovlivňují a svou činností prolínají. I naše tělo má pět zásobních orgánů - orgány jin: játra, srdce, slezina, plíce a ledviny. Má ale i pět orgánů palácových - orgány jang: žlučník, tenké střevo, tlusté střevo, močový měchýř a žaludek. Později k nim přibyl perikard - osrdečník. Všechny tyto orgány jsou propojeny drahami a kanály.

Podstatou čínské medicíny je léčením vytěsnit disharmonii vzniklou na drahách. Vzájemným propojováním, využíváním různých přepojovacích bodů a složitějšího systému usměrňování a přerozdělování životní energie se tak tradiční čínská medicína pokouší doplnit energii na drahách, kde je jí nedostatek, a naopak. A tak vzniká učení o systémech bodů pěti přehrad, bodů tonizujících, zklidňujících, přepouštěcích a dalších.

Je až s podivem, pokud odmyslíme terminologii, kolik společných myšlenek a postupů i dnes nacházíme a na kolik asi časem ještě budeme přicházet.

MUDr. Stanislav Horák

Bazén v Břidličné**Plavání pro veřejnost červenec a srpen
!!! DŮLEŽITÁ INFORMACE!!!**

Od 28. června 2004 do 2. srpna 2004 je bazén uzavřen z důvodu pravidelné odstávky

Pondělí	zavřeno	Úterý	14.00 - 17.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.	Čtvrtek	14.00 - 18.00 hod.
Pátek	14.00 - 20.00 hod.	Sobota	13.00 - 19.00 hod.
		Neděle	13.00 - 19.00 hod.

Vstup pouze s koupacími čepicemi!
Změna provozní doby vyhrazena

(Vstupné dospělí - 35 Kč/1 hod., děti - 18 Kč/1 hod.)

Teplota bazénu - 30°C (malý),
26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

Vedení bazénu v Břidličné

Informace o vysílání městského rozhlasu

O letních prázdninách se vysílá pouze ve čtvrtek
Příspěvky do vysílání přinášejte nejpozději ve středu do SVC

Traktor „škrábnul“ Mitsubishi

V Dolní Moravici došlo v úterý 22. června ke kuriózní nehodě. Kolem půl třetí se zde na silnici míjela dvě vozidla, Mitsubishi osmadvacetiletého řidiče z Brněnska a traktor řízený padesátiletým šoférem. Řidič traktoru protijedoucí osobní vůz patrně přehlédl, protože ve chvíli, kdy se vzájemně přiblížili, vjel do levé poloviny vozovky a zavadil o něj. Traktor vyvážl bez újmy, zato Mitsubishi si ze střetu odneslo poškození za 30 000 Kč.

Smolná středa na silnicích

Středa 23. června přinesla hned několik dopravních nehod, která se často neobešla bez zranění. Šedesátiletý řidič nezvládl řízení na přímém úseku vozovky na ulici K. H. Borovského v Ryžovišti a narazil se svým Trabantem čelně do stromu. Na Trabantu vznikla škoda za 5 000 Kč, ovšem řidič utrpěl zranění s dobou léčení asi 14 dnů.

K další kolizi došlo v podvečer v Malé Štáhlí. Šestadvacetiletý řidič Opelu dostal při průjezdu série zatáček smyk a vyjel ze silnice. Auto se několikrát přetočilo a skončilo na střeše zpátky na vozovce. Způsobená škoda tentokrát dosáhla 100 000 Kč, zranění byli tři lidé.

Na silnici mezi Malou Morávkou a Dolní Moravicí se rovněž přihodila nehoda, kterou zapříčinil smyk. Hlavním viní-

kem však byl alkohol. Třicetiletý řidič Favoritu vyletěl z levotočivé zatáčky do příkopu, kde se převrátil přes střechu. Škoda na autě činí 25 000 Kč, ke zranění v tomto případě nedošlo. Řidiči bylo naměřeno 1,78 promile alkoholu.

Zloději peněženek měli žeh

Neznámý pachatel si přilepšil krádeží dvou peněženek ze šatny ordinace rýmařovské lékařky. V momentě, kdy v šatně nikdo nebyl, vstoupil nepozorovaně dovnitř a odnesl odtud obě volně odložené portmonky. V první peněžence našel jen 170 Kč a doklady majitelky, naopak ve druhé kromě dokladů narazil na platební kartu. Krátce po krádeži si touto kartou z bankomatu vybral 15 000 Kč.

O týden později došlo k další krádeži peněženky, tentokrát z kanceláře rýmařovské firmy. Pachatel využil nepřítomnosti sekretářky a ze stolu jí odcizil peněženku s finanční hotovostí, platební kartou, doklady a mobilním telefonem za 4 500 Kč.

Lupič si odnesl nábytek za 100 tisíc

Ve Žďárském Potoce řádl další vykradač chat. V noci z 24. na 25. června vypáčil nejdříve mříž a dveře firemního objektu, vše zde prohledal, ale nic neodcizil. Pak se vloupal do rekreační chaty. Odtud si už odnesl tučnou kořist: elektrocentrálu, koženou sedací soupravu, čalou-

něný nábytek a dokonce i nádobu se splachovačem na WC. Krádeží způsobil škodu ve výši 100 000 Kč a poškozením objektu 10 000 Kč. Část ukradeného nábytku posléze našel služební pes v blízkosti vykradené chaty. Věci byly předány poškozené firmě.

Vloupání do restaurace v Břidličné

Po delší době se opět objevil případ vloupání do restaurace, tentokrát v Břidličné. Došlo k němu v brzkých ranních hodinách 26. června. Pachatel překonal plot i dveře hospody a odcizil lahve alkoholu různých značek, 30 krabiček cigaret a sportovní boty za 1 500 Kč. V restauraci po sobě navíc nechal dvě rozbité lahve alkoholu. Celkově byla způsobena škoda za cca 5 500 Kč.

Řidič havarovaného auta zmizel

Ani v úterý 29. června nebyl na silnicích kolem Rýmařova klid. Už o půl sedmé ráno se přihodila nehoda na silnici ve Skalách. Řidič Renaultu vyjžděl z vedlejší silnice, v křižovatce nedal přednost cyklistovi jedoucímu po hlavní a srazil jej. Při nárazu cyklista upadl na vozovku a lehce se zranil. Řidič odvezl cyklistu do nemocnice.

Odpoledne se mezi Skalami a Rýmařovem stala další havárie. Neznámý řidič narazil s Felicií patřící majitelce z Ostravy do svodidel. Šofér zřejmě nezvládl řízení v prudké

pravotočivé zatáčce a dostal smyk. Havarované auto pak opustil, aniž by nehodu oznámil policii. Při vyšetřování policisté zjistili skutečného majitele poškozeného vozidla, po pachateli stále pátrají. Hmotná škoda činí asi 50 000 Kč.

Opilec odešel v cizí bundě

Rýmařovští policisté šetří krádež, ke které došlo nad ránem v sobotu 26. června v pivnici Kulturního domu v Horním Městě. Pachatel zde měl osmatřicetiletému muži odcizit z věšáku bundu, ve které byl mobilní telefon v hodnotě 3 000 Kč a údajně také peněžní částka 4 500 Kč a doklady poškozeného. Šetřením byl odhalen podezřelý, který přiznal, že v silné podnapilosti s bundou odešel domů. Bunda a mobil byly vráceny, ostatní cennosti jsou předmětem dalšího šetření.

Majitelka firmy celý rok nevedla účetnictví

Dne 27. června bylo zahájeno trestní stíhání dvaatřicetileté ženy z Rýmařova pro trestný čin zkraslování údajů o stavu hospodaření a jmění. Skutku se měla dopustit tím, že během celého roku 2002 jako majitelka a jednatelka firmy vůbec nevedla účetní doklady firmy, tedy deníky, hlavní knihu, knihy analytické evidence a knihy účtů, ačkoliv jí to nařizuje zákon o účetnictví.

*Z podkladů
npor. Mgr. Lucie Krašteničové,
tiskové mluvčí Policie ČR Bruntál*

O vysokou školu je velký zájem

O studium na Vysoké škole podnikání, a. s., v Bruntále je velký zájem. K 25. červnu podalo přihlášky ke studiu na této vysoké škole celkem osmadvacet uchazečů. Další potencionální studenti mají stále šanci.

Původním záměrem bylo otevřít v Bruntále jednu třídu s kapacitou dvaceti až třiceti studentů, jako reálná se však nyní ukazuje možnost otevření další třídy. Zájem totiž neklesá a přihlášky je možno podávat až do 20. září. První přijímací řízení proběhla v Ostravě 16. června a 2. července, další budou následovat 4. srpna, 25. srpna, 6., 17. a 27. září.

Ve školním roce 2004/2005 bude otevřen

studijní program Ekonomika a management, obor Podnikání, který bude mít formu kombinovaného bakalářského studia trvajícího tři a půl roku. Studenti budou navštěvovat přednášky jedenkrát měsíčně od pátku do neděle. Víkendový blok přednášek bude činit přibližně čtyřicet vyučovacích hodin.

Výuka v Konzultačním středisku bude probíhat v Bruntále v budově Městského osmiletého gymnázia (Petřin), bude tedy snadno přístupná pro studenty z celého mikroregionu i širšího okolí. Kromě vyučujících z ostravské Vysoké školy podnikání budou k dispozici také místní pedagogové.

Největší zájem o studium je zatím z řad zaměstnaných, pro které je tento způsob získání vysokoškolského vzdělání ideální. Mohou se však přihlásit všichni bez ohledu na věk či druh dosaženého vzdělání. Podmínkou přijetí je maturita a absolvování přijímacího řízení, které však není klasikou přijímací zkouškou.

Konzultační středisko Vysoké školy podnikání, a. s., v Bruntále má kancelář na Nádražní ulici 20 (budova Městského úřadu Bruntál), 792 01 Bruntál, tel.: 554 706 250 nebo 775 295 599, e-mail: VSP-Br@seznam.cz. Informace zájemci najdou také na internetové adrese www.vsp.cz. *Jiří Ondrášek*

Osadní výbory informují

Janovičtí senioři zapomněli na fotbal i seriály

Setkání seniorů z Janovic, Janušova a Nového Pole, které se uskutečnilo v pátek 18. června, se neslo v dobré náladě a svižném rytmu. Osadní výbor, který toto setkání inicioval, se postaral i o odvoz svých spoluobčanů z tepla domova.

Program zahájily děti z místní mateřské školy, které předvedly pod vedením svých učitelek, paní Valové a Jarmarové, veselou taškařici „Komedianti jdou“. Princípál s medvědem přivedl za zvuku nebeských trumpet akrobaty, tanečnice s harlekýny a ba-

letkami. Pěkná hudba a výkon malých dětí roztleskal malé i velké. Všem bez rozdílu věku se to moc líbilo.

Na housle babičkám a dědečkům zahrála malá místní houslistka Mirečka Rapouchová. Velký potlesk jí byl odměnou za příjemnou melodii, kterou naložila naše seniory ke zpěvu a tanci při poslechu harmoniky pana Podešvy z Harrachova. Ó, jak ten to s harmonikou umí. Každý lovil v paměti slova písní, jen aby se mohl přidat ke zpěvu. Čas však neúprosně běžel. Nikomu z nás se nechtělo domů. Muži zapomněli na fotbal, ženy na své seriály, tak jim bylo dobře. Občerstvení zajistily členky osadního výboru v Janovicích za pomoci manželů Gavenčákových z místního pohostinství, u nichž v sále se setkání důchod-

ců mohlo uskutečnit.

Přijďte příští rok mezi nás, těšíme se na vás. Už máme připravený program.

Děkujeme všem, kteří se na přípravě letošního setkání důchodců podíleli.

Osadní výbor Janovice

Fota: Osadní výbor Janovice

Kam na výlet

Což takhle k Mrtvému muži?

Přibližně před deseti lety začali senioři Klubu českých turistů Rýmařov chodit na samostatné vycházky, které vedl pan A. Strakoš. Postupem doby si akce získávaly oblibu nejen u členů KČT. Dnes se připravovaných výletů a vycházek účastní i nečlenové, dokonce i turisté z Břidličné. Podle kalendáře KČT se tyto akce konají převážně ve čtvrtek každých čtrnáct dnů od konce března do konce listopadu. Cílem cesty bývají nejen Jeseníky, ale třeba i Olomoucko. Bližší informace o nich se lze dovědět ve vývěsní skříňce KČT, kterou pravidelně včas doplňuje i s případnými změnami pan J. Vlach.

Jeden ze zajímavých výletů seniorů KČT Rýmařov vedla paní M. Boxanová do míst nepříliš vzdálených od Rýmařova - k Mrtvému muži. A my, po absolvování cesty, bychom chtěli pozvat všechny, kdo mohou a chtějí chodit k málo známému místu, které jsme navštívili.

Trasa vedla po značených i neznačených lesních cestách od autobusové zastávky ze sedla Skřítek po východních úbočích hor: Bílý kámen, Černé kameny a Skály na Hvězdu. Cíl naší cesty - Mrtvý muž - byl na jihozápadním úbočí hory Volyň a je třeba říci, že přes neobvyklý název, který připomíná tamější neobjasněné neštěstí z roku 1921, není toto místo smutné. Na skalní plošině asi 200 m nad lesní silničkou je mimo dvou loveckých chat i neobvyklý kamenný „trůn“ s vyhlídkou k údolí Rabštejna a ke Třemešku. Odtud zpět jdeme nahoru neoznačenou cestou k modré značce, vedoucí ke skalám na vrchu Volyně, a přes Smrčnick na Kamenný vrch, jeden z nejhezčích výhledových bodů této lokality.

Z něj je za příznivého počasí pěkný kruhový rozhled a je tam umístěna i vrcholová kniha, kam příšedší turisté mohou zapsat své dojmy z výstupu i výhledů. My jsme z Kamenného vrchu pokračovali zpět na Hvězdu a dále na Skřítek, dá se však odtamtud jít na autobus i dolů do Rudoltic.

Když jsme navrženou vycházku studovali předběžně podle mapy, měli někteří z nás obavy, že výlet bude náročný a cestu nezávládnou. Navíc předcházející večer s deštěm, bouřkou a „litovelským tornádem“ naznačoval, že to nemusí být jednoduché. Ale vše bylo jinak. Cesty byly dobře schůdné, jejich stoupání i klesání mírná, bylo dost času na odpočinek a občerstvení; výlet dopadl dobře, ke spokojenosti všech účastníků. Jen sluníčko se téměř celé odpoledne halilo do mlhavých závojų, takže výhledy byly omezené.

Pokud by měl někdo zájem vydat se do těchto míst o dovolené a prázdninách i s většími dětmi, lze říci, že může jít bez obav, i když se často střídají značené a neznačené cesty. Je proto dobré si obstarat mapu (nejlépe Hrubý Jeseník - KČT). Cestou se dají sbírat borůvky či houby, ale chybí tam koupání. A kudy jít?

Od autobusové zastávky Sedlo Skřítek silničkou dolů po modré značce směrem k Rabštejnu a na rozcestí U Obrázku odbočit neznačenou cestou doprava, na dalším rozcestí opět doprava již po značené cestě k neďalekému odpočívadlu a turistickému rozcestníku na Hvězdě. Kdo chce dojít jen na Kamenný vrch, půjde z Hvězdy po červené značce. Kdo se vydá až k Mrtvému muži, otočí se na tamním palouku zády k odpočívadlu i turistickému rozcestníku a půjde lesní

cestou, nejdřív mírně klesající a pak opět stoupající, stále vpravo a ta ho po 4 km dovede k pravotočivé zatáčce. Ze zatáčky se vystoupá šikmou stezkou vpravo k vyhlídce s chatami, vzdálené asi 200 m. Od chat míří vzhůru nepřilíhší široká lesní cesta k modré značce, vedoucí ke skalnatému vrcholu Volyně a přes Smrčnick ke Kamennému vrchu a zpět na Hvězdu. Z Hvězdy se jde pohodlnou lesní silničkou po zelené značce na Skřítek, kde se okruh uzavírá.

Vzdálenosti:

Sedlo Skřítek - rozcestí

U Obrázku - modrá značka 1,5 km

Obrázek - Hvězda - bez značení,

pak kousek červená značka 2,5 km

Hvězda - Mrtvý muž

- bez značení 4 km

Mrtvý muž - přes Volyň - Pod Smrč-

nickem - Kamenný vrch - Nad Říji-

štěm - modrá a červená značka 4,5 km

Nad Říjištěm - Hvězda - modrá

a červená značka 1,5 km

Hvězda - Skřítek

- zelená značka 5 km

Vhodné je využít sobotní ranní spoj Bruntál - Šumperk, který má zastávku v sedle Skřítek. Ne všichni řidiči dálkových spojů vám v sedle zastaví.

V sobotu 17. července na Jelení hřbetu a v neděli 18. července od 9.00 do 14.00 na Kamenném vrchu můžete získat příležitostné razítko od KČT Opava.

Hana Kašparová, KČT Rýmařov

Městská knihovna

Už známe 100 nejoblíbenějších knížek v ČR

Anketa Hledáme nejoblíbenější knihu pokračuje. Zatím do ní bylo zasláno přes 65 000 hlasů. Po více než dvou měsících byly na internetových stránkách www.mojekniha.cz zveřejněny nové průběžné výsledky - seznam sta nejoblíbenějších knih obyvatel České republiky. Takže pro koho čeští čtenáři hlasovali a kdo vypadl? Mezi stovkou knih, jimž dali účastníci ankety nejvíce hlasů, jsou opět zástupci různých žánrů, díla česká i zahraniční, skvosty klasické literatury i bestsellery. Velké zastoupení mají knížky pro děti a mládež. Z hlediska literárních druhů se výběr naopak ještě zúžil, jasně vede próza, zatímco drama reprezentuje pouze *Romeo a Julie* Williama Shakespeara a poezii *Kytice z pověstí národních* Karla Jaromíra Erbena. Erbenův generální vrstevník Karel Hynek Mácha se se svým *Májem* do užšího výběru neprobojoval, stejně jako Vítězslav Nezval s veršovaným dramatem *Manon Lescaut*. I kdyby se

Erbenova *Kytice* nakonec nestala nejoblíbenější knižkou českých čtenářů, už teď je jasné, že je nečtenější sbírkou básní.

S výjimkou Shakespeara a Erbena (a bible, která je složena z textů různého charakteru) se do první stovky prosadily výhradně knihy prozaické. Najdeme mezi nimi pohádky a pověsti (*Rumcajs*, *Krtečkova dobrodružství*, *Pohádky Boženy Němcové*, *Fimfárum*, *Ferda Mravenec*, *Staré pověsti české*), dívčí a dobrodružné romány (verneovky, foglarovky, *Vinnetou*, knížky Lenky Lanczové), sci-fi, fantasy a horory (*Pán prstenů*, *To* Stephen Kinga, *Duna* Franka Herberta), humoristické a parodistické povídky (*Saturnin*, *Černí baroni*), historické romány i utopie (*Quo vadis* Henrika Sienkiewicze, *1984* George Orwela) a několik klasických děl světové literatury (*Tři mušketýři*, *Bídničci*, *Robinson Crusoe*, *Sophiina volba*, *Egyptán Sinuhet*, *Malý princ*, *Na západní frontě klid*, *Stařec a moře*).

Mezi českými autory se objevuje Bass, Hrabal, Poláček, Hašek, Čapek, Němcová, Jirásek, Lada, Milan Kundera, Viewegh, Legátová a řada dalších. Kromě českých spisovatelů, kterých je mezi stovkou nejčtenějších suverénní převaha, dominují angličtí a američtí autoři, naopak z ruské literatury zůstal pouze Bulgakovův román *Mistr a Markétka*, naši slovenští sousedé jsou zastoupeni jen *Čachtickou paní* Jozefa Nižnánského a Italové *Jménem růže* Umberta Eca. O něco lépe je na tom literatura francouzská, německá a také literatura severovýchodních a Latinské Ameriky.

Známe tedy sto nejoblíbenějších knižních titulů v České republice. Anketa je ovšem stále v plném proudu, protože ta jedna jediná nejčtenější kniha bude vyhlášena teprve počátkem měsíce října během Týdne knihoven. Která to bude? Chcete-li rovněž přidat svůj hlas, máte stále možnost tak učinit na www.mojekniha.cz nebo v městské knihovně. ZN

Otevírací doba knihovny o letních prázdninách

Půjčovní doba knihovny v době hlavních prázdnin bude zkrácena o jednu hodinu a v sobotu bude po celou dobu knihovna uzavřena.

PO, Út, Čt, Pá 9.00 - 16.00 hodin, středa, sobota - zavřeno

Úplné uzavření knihovny: Od 2. srpna do 13. srpna včetně

Vedení městské knihovny

Kdo vysvobodí princeznu, dostane špekáček

„Princezna Vuřtička z Balónkového království byla zasaňtrocena tříhlavým drakem - kdo ji vysvobodí?“ To byla výzva pro bezmála sedmdesát statečných rytířek a rytířů, kteří se 19. června sešli u Střediska volného času, aby se (samí či ve starostlivém doprovodu rodičů) vydali na dobrodružnou cestu za zalketou princeznou.

Turistickou vycházku s názvem Procházka pohádkami uspořádalo Středisko volného času k příležitosti Dne dětí a ukončení školního roku už podruhé.

Konec června je k organizování podobných akcí ideálním časem. V době, kdy se ve školách uzavírají známky a více než na učení se myslí na blížící se letní prázdniny, si děti rády zpestří toužebné očekávání zábavnou soutěží. Na startu očekávala srdnaté odvažlivce královna Balónkového království se svými panoši. Úkol byl vyubnován, rytíři a rytířky dostali plán trasy a kouzelný náhrdelník, který jim měl sloužit jako průkaz na nebezpečné cestě plné zrádných míst a překážek. Mohlo se vyrazit.

Cesta do Ohňového království, v němž byla ukryta princezna Vuřtička, vedla přes osm zastavení - království či území - z nichž každé mělo svou erbovní barvu (stejnou jako jeden z kamenů kouzelném náhrdelníku) a projít skrz jeho hranice vyžadovalo splnění těžkého úkolu. I malé dítě ví, že vysvobodit princeznu není nic snadného a každý, kdo se o to chce pokusit, musí nejprve pro-

kázat své schopnosti. Nejen sílu, ale i chytrost, vytrvalost a - slušné vychování. Přece si princezna nevezme nějaké poleno, které neumí ani pozdravit.

A tak se směli bojovníci činili, co jim síly stačily. Nejdříve museli poznat různé druhy květin, prolézt provazovým bludištěm přes území loupežníků, vyrobit si krabičku v království zeleného skřítky a nazdobit si perník u moudré vědmy-pekařky (sliny se jen sbíhaly a ne všichni odolali chutím a donesli sladký výrobek až do cíle). Pak je čekala hádanka (co že to bylo v té krabici, do které se smělo zašmátrat jen

poslepu?), na Dračím území zkouška dobré trefy při krmení lité saně a v Knoflíkovém království zase zkouška zručnosti (knoflík těm nejmenším pomáhal přišití a tatínčí!). V tkalcovně se děti naučily plést koberec (a zdravít) a pak už je čekal vytožený cíl - Ohňové království. Kdo došel až sem a u brány se prokázal tím, že splnil všechny úkoly, dostal odměnu - špekáček a oplatku z rukou šťastně vysvobozené princezny Vuřtičky.

A pak už se jen opékalo a zpívalo, a kdyby nezačalo pršet, možná by se tam kolem ohniště slavilo dodnes. ZN

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Nevím už kdo, ale jeden moudrý člověk tvrdil, že na světě je jen jedna dobrá žena. A radil, aby si každý ženatý muž myslel, že je to ta jeho. *Miguel de Cervantes y Saavedra*

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - SRPEN 2004

NABÍDKA ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ SVČ PRO ŠKOLNÍ ROK 2004/05

název	vedoucí	věk	konání	hodina	místo	den zahájení	zápisné na rok
Zájemové kroužky pro děti a mládež							
Tělovýchova a turistika	H. Tesařová						
Kick box	A. Vaňous	od 9. tř.	ČT	17.30 - 19.00	SVC	23. 9.	300,-; dosp. 400,-
Kondiční cvičení	H. Tesařová	od 8. tř.	ÚT, ČT	14.00 - 15.00	SVC	21. 9.	300,-
Kondiční cvičení	H. Tesařová	od 8. tř.	ÚT, ČT	15.00 - 16.00	SVC	21. 9.	300,-
Kulturnistika	J. Jablončík	dorost	PO, ST	17.30 - 19.00	SVC	20. 9.	500,-
Mazoretky	M. Vágnarová	8 - 12 let	ÚT	14.30 - 16.00	SVC	21. 9.	400,-
Mazoretky	M. Vágnarová	13 - 15 let	ÚT	16.00 - 17.30	SVC	21. 9.	400,-
Mazoretky	E. Resnerová	5 - 7 let	ČT	16.00 - 17.30	SVC	23. 9.	400,-
	P. Kitschuchová						
Orientální tanec	D. Gajdošová	7. - 9. tř.	ČT	14.30 - 16.00	SVC	23. 9.	300,-
Stůlní tenis	J. Šimáková	od 1. tř.	PO	16.30 - 19.30	SVC	20. 9.	250,-
Střelec	H. Tesařová	od 2. tř.	PO	12.30 - 14.30	SVC	20. 9.	250,-
Sachový	M. Slovák	od 1. tř.	PÁ	15.00 - 17.00	SVC	24. 9.	250,-
Program pro dojíždějící děti							
Club pro děti	A. Matějová						
	A. Matějová		PO - PÁ	12.00 - 16.00	SVC	20. 9.	100,- polol.
Estetika a společenské vedy							
Dívadelní	M. Vögelová	1. - 6. tř.	ÚT, PÁ	15.00	SVC	21. 9.	250,-
Keramika ml.	E. Kudláčková	1. - 3. tř.	ST	14.00	SVC	15. 9.	400,- polol.
Keramika pokroč.	E. Kudláčková	4. - 6. tř.	ÚT	14.00	SVC	14. 9.	400,- polol.
Keramika zak.	E. Kudláčková	4. - 6. tř.	ČT	14.00	SVC	16. 9.	400,- polol.
Keramika st.	E. Kudláčková	7. - 8. tř.	PO	14.30	SVC	13. 9.	400,- polol.
Kouzelnický	J. Týdřil	od 3. tř.	PO, ČT	16.15 - 17.30	SVC	13. 9.	250,-
Latinskoamerické tance	L. Sobek	od 10 let	PÁ	17.00	SVC	15. 10.	500,-
Loutkový	I. Valová	1. - 9. tř.	ST	16.00	MS Janovice	6. 10.	50,-
Modeling	M. Wetterová	od 13 let	ST	16.00	SVC	8. 9.	250,-
Pařížkování	J. Jančík	mládež	ST	17.00	SVC	15. 9.	50,-
Předtaneční	L. Sobek	9. tř.		18.00	SVC	1. 10.	250,-
	V. Kainzová						
Taneční pro SŠ	P. Měra	SŠ	ČT	18.00	SVC	16. 9.	650,-
Výtvary	E. Lalošová	1. - 3. tř.	ČT	14.00	SVC	16. 9.	300,- polol.
Program pro OÚ, SOU, SŠ							
Studený klub	J. Příkrý						
	J. Příkrý	mládež	PO - PÁ	15.00 - 20.00	SVC		350,-
Technika a přírodověda							
Chovatecký	P. Čechová						
Informatika	M. Sedláček	od 3. tř.	ST	15.00	SVC	15. 9.	300,-
Informatika	M. Sedláček	6. - 9. tř.	PO	14.30	SVC	13. 9.	350,-
Informatika	M. Sedláček	4. - 5. tř.	ÚT	13.30	SVC	14. 9.	350,-
Informatika	M. Sedláček	2. - 3. tř.	ST	13.30	SVC	15. 9.	350,-
Letiční modeláři	P. Kaduch	od 3. tř.	PO	15.30	SVC	13. 9.	300,-
Pokračovací hry	M. Sedláček	od 3. tř.	PÁ	13.00	SVC	17. 9.	350,-
Rybářský	M. Sedláček	od 3. tř.	PO	16.00	SVC	13. 9.	250,-
Taneční skupina Freeze Dance							
Hip-hop	P. Čechová	11 - 18 let	ST, PÁ	14.30	SVC	17. 9.	350,-
Hip-hop	P. Čechová	6 - 10 let	ÚT, ČT	13.00	SVC	16. 9.	250,-
Break dance	M. Heinisch	od 13 let	PÁ	15.00	SVC	17. 9.	300,-
Electric boogie	M. Sedláček	13 - 18 let	PÁ	17.00	SVC	17. 9.	300,-
Zájemové kroužky pro dospělé							
Estetika a společenské vedy	E. Kudláčková						
Country tance	E. Králíková	dosp., mládež	PÁ	19.00	SVC	15. 10.	250,- polol.
Keramika dosp.	E. Kudláčková	dospělí	ÚT	17.30	SVC	14. 9.	500,- polol.
Kouzelnický	J. Týdřil	dospělí	PO, ČT	16.15 - 17.30	SVC	13. 9.	250,-
Pařížkování	J. Jančík	dospělí	ST	10.00, 17.00	SVC	15. 9.	50,-
Taneční kurz pro dospělé	L. Sobek	dospělí	PÁ	20.30	SVC	1. 10.	250,- 10 lekcí
Tělovýchova a turistika							
Orientální tanec - začáteč.	K. Smolářová	ženy, dorost.	ST	19.15 - 20.30	SVC	22. 9.	500,-; dorost 300,- pol.
Orientální tanec - pokroč.	K. Smolářová	ženy, dorost.	ST	18.00 - 19.15	SVC	22. 9.	500,-
Cvičení pro zdraví	J. Braunner	dospělí	ÚT	17.30 - 19.00	SVC	21. 9.	300,-
Jóga	A. Větrčíková	dospělí	ÚT	19.00 - 21.00	SVC	21. 9.	400,-
Kalanetika a kond. cvičení	H. Tesařová	dorky, ženy	ÚT, ČT	17.30 - 18.30	SVC	21. 9.	500,-
Kalanetika a kond. cvičení	H. Tesařová	dorky, ženy	ÚT, ČT	18.30 - 19.30	SVC	21. 9.	500,-
		dospělí	PO, ST, PÁ	15.00 - 17.30	SVC		550,- 3 měsíce
			ČT, PÁ	16.00 - 17.30	SVC		400,- 3 měsíce
Stůlní tenis	B. Reltoňík	dospělí	PO, ČT	19.30 - 22.00	SVC	20. 9.	400,-
Sachový	M. Slovák	dospělí	PÁ	17.00 - 20.00	SVC	24. 9.	400,-
Technika a přírodověda							
Informatika	P. Čechová						
	P. Čechová	dospělí	ÚT	19.00	SVC	14. 9.	400,-

**Přihlášky si můžete vyzvednout ve Středisku volného času
během celých prázdnin mezi 7.00 a 16.00 hod.
Vyplněné přihlášky přinášejte v den zahájení
vámi vybraného kroužku.**

**V době letních prázdnin se zájemové kroužky ve Středisku
volného času neprovazují. SVČ pořádá v té době letní tábory.**

Středisko volného času Rýmařov
pořádá

KURZ TANCE A SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ

pod vedením tanečního mistra Pavla Měry

**Kurz začíná ve čtvrtek 16. září 2004, 18.00 - 21.00 hodin
13 lekcí a závěrečná kolona 17. 12. 2004, cena 650 Kč
Velký sál Střediska volného času Rýmařov**

**Přihlášky odevzdejte v SVČ RÝMAŘOV
Kurz je nutné zaplatit nejpozději 16. 9. 2004**

Známá i neznámá výročí

- 11. 7.** Světový den populace, vyhlásila OSN, v tento den v roce 1987 dosáhl počet obyvatel Země 5 miliard
11. 7. 1799 nar. **Joachim Barrande**, francouzský přírodovědec, geolog a paleontolog, věnoval se mj. výzkumu silurských skal ve středních Čechách (zemř. 5. 10. 1883) - 205. v. nar.
12. 7. 1924 nar. **Jiří Winter-Nepřakta**, malíř a karikaturista - 80. v. nar.
13. 7. 1399 zemř. **Petr Parléř**, stavitel chrámu sv. Víta v Praze (nar. 1333) - 605. v. úmrtí
14. 7. 1939 zemř. **Alfons Mucha**, malíř a grafik, představitel evropské secese (nar. 24. 7. 1860) - 65. v. úmrtí
14. 7. 1939 nar. **Karel Gott**, zpěvák - 65. v. nar.
27. 7. 1834 zahájení českých divadelních představení v **Kajetánském domě** na Malé Straně - 170. výročí
28. 7. 1869 zemř. **Jan Evangelista Purkyně**, přírodovědec, fyziolog, filosof, spisovatel, národní buditel (nar. 17. 12. 1787) - 135. v. úmrtí
30. 7. 1419 **defenestrace na Novoměstské radnici** - pražský lid vedený Janem Želivským se zmocnil Novoměstské radnice - začátek husitské revoluce - 585. výročí
31. 7. 1619 Stavovský sněm v Praze schválil **novou ústavu**, český stát byl proměněn v konfederaci rovnoprávných zemí s volitelným panovníkem - 385. výročí
1. 8. 1674 zemř. **Karel Škréta**, malíř (nar. 1610) - 330. v. úmrtí
1. 8. 1879 zemř. **Václav Babinský**, legendární loupežník (nar. 20. 8. 1796) - 125. v. úmrtí
2. 8. 1909 zemř. **Josef Zítka**, architekt, stavitel Národního divadla v Praze (nar. 4. 4. 1832) - 95. v. úmrtí
3. 8. 1889 nar. **Otto Gutfreund**, sochař (zemř. 2. 6. 1927) - 115. v. nar.
4. 8. 1289 nar. **Václav III.**, král český (zemř. 4. 8. 1306) - 715. v. nar.
- 6. 8.** Světový den boje za zákaz jaderných zbraní - **Den Hirošimy** - výročí svržení první jaderné pumy na Hirošimu 1945
- 6. 8.** Mezinárodní den boje lékařů za mír - výročí svržení první jaderné pumy na Hirošimu, slaví se z rozhodnutí výkonného výboru Mezinárodního hnutí lékařů

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Tomáš Bátla	Stará Ves
Filip Köhler	Rýmařov
Adéla Nárožná	Rýmařov
Ondřej Hrabina	Horní Město
Adam Chytrý	Janovice
Adriana Casciani	Rýmařov
Petr Faltýnek	Janovice

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Anežka Štnglicová - Janovice	80 let
Helena Novosadová - Rýmařov	81 let
Marie Andryšková - Rýmařov	81 let
Hedvika Kaňovská - Rýmařov	81 let
Růžena Furiková - Janovice	82 let
Elfrida Grossová - Rýmařov	83 let
Jaroslav Přecechtěl - Rýmařov	87 let
Ludmila Klimešová - Rýmařov	91 let

Rozloučili jsme se

Alois Peter - Rýmařov	1967
Ludmila Mrkvová - Rýmařov	1930
Karel Tyl - Rýmařov	1927

Matrika MěÚ Rýmařov

Dne 25. července uplynou dva roky od chvíle, kdy nás navždy opustila naše drahá manželka, maminka, sestra a teta, paní

Dagmar Furišová

z Janovic u Rýmařova.

Za tichou vzpomínku všem, kdo jste ji měli rádi, děkují manžel a dcery Lucie a Šárka.

PROGRAM KINOA

a Filmového klubu

pátek 9. července

19.30

Vadí nevadí

Romantická komedie (Francie 2003)

Julien a Sophie se znají už od dětství, a přestože se jejich cesty na střední škole rozešly, objevuje se čas od času Sophie v Julienově životě, aby otřásla jeho sebejistotou. *Přístupný od 12 let*

sobota 10. července

19.30

Gothika

Thriller (USA 2003)

Uznávaná psychologka Miranda Grey léčí psychicky narušené pacientky ve Woodwardské věznici. Po setkání s charismatickou vražedkyní se její život mění v noční můru, je obviněna z brutální vraždy manžela a končí na pokraji šílenství mezi svými bývalými pacientkami. Hrají: H. Berry, P. Cruz, R. Downey Jr. ad. *Přístupný od 15 let*

pátek 16. července

19.30

Ztracen v La Mancha

Komedie (VB 2002)

... aneb Terry Gilliam v boji s větrnými mlýny. Neuvěřitelný dokument o tom, proč nikdy nevznikl Gilliamův vysněný film „Muž, který zabil dona Quijota“. Účinkují: T. Gilliam, J. Depp, J. Rochefort. *Přístupný od 12 let*

sobota 17. července

19.30

Strašidelný dům

Rodinná komedie (USA 2003)

Obchodník s nemovitostmi Jim uvízne se svou rodinou v luxusní vile, která jak se ukáže, je plná duchů a strašidel. Kdo vstoupí, zemře ... smíchy! V hlavní roli: E. Murphy. *Mládeži přístupný*

pátek 23. července

19.30

Post coitum

Mrazivá city komedie (ČR 2004)

Film o vztazích, ze kterých se láska nevytratila, protože tam nikdy nebyla. Komická fraška, ze které ale postupně začíná mrazit v zádech. Režie: J. Jakubisko; Hrají: F. Nero, R. Krajčo, L. Vondráčková, J. Langmajer, M. Bočanová. *Přístupný od 15 let*

sobota 24. července

!! 17.00 !!

Petr Pan

Pohádka (USA 2003)

Nové zpracování jedné z nejslavnějších pohádek všech dob. Dobrodružství v Zemi Nezemí, kde neplatí žádná pravidla dospělých. *Mládeži přístupný*

pátek 30. července

19.30

Arizona Dream

Tragikomedie (USA/Francie 1993)

Axel, žijící v New Yorku, je ve spánku unesen svým bratrancem Paulem na strýcovu svatbu v rodné Arizoně. Probouzí se s těžkou kocovinou a kolem se začínají dít neuvěřitelné věci. Režie: E. Kusturica; Hudba: G. Bregović; Hrají: J. Depp, F. Dunaway. *Přístupný od 15 let*

sobota 31. července

19.30

Umučení Krista

Drama (USA 2003)

Film o posledních dvanácti hodinách života Ježíše z Nazaretu. Film silný a šokující svým realistickým pojetím notoricky známé biblické předlohy. Režie: M. Gibson; V hlavní roli: J. Caviezel. *Přístupný od 15 let*

pátek 6. srpna

19.30

Party Monster

Drama (USA 2002)

Macaulay Culkin se vrací jako cynická star šílené taneční scény počátku 90. let. Naivní Michael se stává hvězdou nočního klubu, v němž může při dunící hudbě, v těch nejbizarnějších kostýmech a drogovém opojení zapomenout na svou nejistotu. Co ale čeká na konci divoké párty? Abstinenci křeče, osamělost, zoufalství a ... vražda. V jedné z rolí se objeví i Marilyn Manson! *Přístupný od 15 let*

Předfilm: Maj kompjuter (2002) - krátký autorský dokument Jakuba Sommera o režisérovi, houslistovi a majiteli sexshopu v zajetí virtuálního démona.

sobota 7. srpna

19.30

Harry Potter a vězeň z Azkabanu

Dobrodružný rodinný film (USA 2004)

Harry Potter potřeší bojuje o život... Je to Harryho třetí rok v Bradavicích. Jeho život je opět ve smrtelném nebezpečí. Vrah Sirius Black utekl z kouzelnického vězení Azkabanu. Jedna věc by však Harryho nikdy nenapadla. Black utekl kvůli němu! *Mládeži přístupný*

V červenci ovládnou Filmový klub Gilliam, Jakubisko a Kusturica

Červenec, to je léto, prázdniny, dovolená, slunce, koupání, turistika a spousta volného času. Využít se dá na tisíc způsobů, třeba k návštěvě pátečního Filmového klubu, který na tento měsíc připravil samé lahůdky. Nejdřív příkluše na herce Rosinante „rytíř smutné postavy“, vysněný a nikdy nenatočený don Quijote Terryho Gilliana, člena legendárních Monty Pythonů, po něm předsta-

ví Juraj Jakubisko svůj nejnovější film s dráždivým názvem *Post coitum* a nakonec přijde i Emir Kusturica se svým jediným „americkým“ snímkem *Arizona Dream*.

Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha prochází světovou literaturou, dramatem i filmem jako nesmrtelný poutník od chvíle, kdy mu dal španělský romanopisec Miguel de Cervantes y Saavedra život. Poblázněný sní-

lek putující vyprahlou krajinou v doprovodu vychytralého Sancho Panzy a bojující nejen s větrnými mlýny za čest a slávu své vyvolené Dulciney fascinoval i Terryho Gilliana, který se v roce 2000 rozhodl natočit o něm film, plánovaný už od roku 1991. Nemělo jít o klasické ztvárnění Cervantesovy předlohy, ale o sblížení příběhu ze 17. století se světem moderní doby. Do hlavních rolí filmu *Muž,*

kteří zabil dona Quijota se Gilliamovi podařilo získat hvězdy jako Jean Rochefort, Johnny Depp a Vanessa Paradisová a ve chvíli, kdy objevil i optimální exteriéry k natáčení, zdálo se, že právě vznikající dílo bude skutečně skvělou podívanou.

Žádný takový snímek se obvykle neobejde bez dokumentu o natáčení, známého to filmu o filmu. Autorství doprovodného dokumentu se ujala dvojice Keith Fulton a Louis Pepe, která provázela Gilliamovy kroky od přípravných prací až do španělské pouště, kde se začalo natáčet. Jejich všudypřítomná kamera měla běžným způsobem zachytit proces vzniku filmu včetně rozhovorů s hlavními protagonisty a nejdřív to skutečně vypadalo, že tomu tak bude. Ovšem natáčení Gilliamovy velkorysé donquijotské vize od počátku provázely problémy a nejasnosti, které se vršily a nezadržitelně rostly do rozměrů absolutní katastrofy. Vše vyvrcholilo během prvních natáčecích dnů v poušti. Nejprve porušily právě vznikající záběry prolétávající stíhačky, poté déšť, který zničil i část kamerového vybavení, a nakonec těžce onemocněl představitel dona Quijota Jean Rochefort.

Gilliamův vysněný projekt zkrachoval ještě dříve, než získal první reálné obrisy. Zbyl ovšem dokument *Ztracen v La Mancha* - film o filmu, který nebyl nikdy natočen. Dokument zcela jedinečný, okořeněný špetkou monty-pythonského humoru a vypovídající mnohé o tom, co zůstalo jen zmarněným, ale zato velkolepým snem.

„Post coitum animal triste“ praví latinské přísloví, které si do erbu svého nejnovějšího filmu vepsal Juraj Jakubisko. Legenda česko-slovenské kinematografie si tentokrát vzala na mušku nikoliv postkoitální smutek, nýbrž pohlavní akt sám, ve všech jeho možných i nemožných podobách, a učinila jej hlavním tématem své „mrazivé city komedie“ *Post coitum*, která od okamžiku, kdy byla uvedena do kin, sklízí rozporuplné reakce. Ne že by nějak zvlášť pobuřovala tím, o čem vypráví, sex už dávno přestal být ve filmu tabu. Kritika se spíše pozastavuje nad tím, proč jenom sex, proč takhle a ne jinak a proč vůbec. Jsou mnozí, kteří v tom vidí chabý pokus stárnoucího režiséra natočit film o citové prázdnotě současné doby, které ovšem příliš nerozumí, ale najdou se i tací,

kteří hlubší smysl i nesporné kvality Jakubiskovu filmu přiznávají. Je otázkou, na kterou stranu se přikloní divák.

Jakubisko sice opravdu natočil film o sexu, nicméně byli bychom nespravedliví, kdybychom ho deklamovali na úroveň béčkových erotáků. Sex je v *Post coitum* hlavním pojítkem mezi osudy devíti postav, čtyř mužů a pěti žen, které se významně liší co do charakteru i přístupu k onomu aktu fyzického splnutí. Najdeme tu věčně zhušeného rockera (Richard Krajčo), chladně vypočítavého kariéristu s bizarními úchytkami (Jiří Langmajer), přestárlého hipíka (Franco Nero) i naivního mladíčka (Mira Nosek), na protipólu zase nešťastně vdanou barmanku (Mahulena Bočanová), úspěšnou manažerku (Eva Elsnerová), panenskou pubertačku (Lucie Vondráčková), vilnou medičku (Sandra Pogodová) a zdravotní sestru na dvávaní (Beata Greneche). Jejich cesty se během filmu kříží, obvykle v těžké situaci (výhrad-

rý se proslavil především filmy *Underground* a *Černá kočka, bílý kocour*, jej natočil během doby, kdy přednášel na Columbia University v New Yorku. Jako předloha mu posloužil scénář jednoho ze studentů, ovšem Kusturica text významně přepracoval a dodal mu známky svého osobitého stylu. Z původně akčního děje s kriminální zápletkou se pod jeho rukama stal tragigroteskní příběh obestřený atmosférou magického realismu.

Na počátku filmu je strážce ryb v manhattan-ské zátocce Axel (Johnny Depp) unesen svým bratrancem Paulem (Vincent Gallo) do rodné Arizony, aby se, byť proti své vůli, zúčastnil strýčkovy svatby. Ocítá se na rodinné usedlosti, kterou ovládají dvě ženy - smyslná Elaine (Faye Dunawayová), která by se chtěla naučit létat, a její dcera, Grace (Lili Taylorová), která touží po sebevraždě a převtělení do želvy. Axel se stane předmětem zájmu obou a jakýmsi katalyzátorem jejich vyostřeného vztahu, který tíží dávná Elainina vina na smrti dívčina otce. Rodinnou sestavu doplňuje strýček Leo (Jerry Lewis) a jeho mladíčká nevěsta (modelka českého původu Pavlína Pořízková).

Kusturica, přestože natáčel v americkém prostředí s americkými herci a na základě americké předlohy, zůstal věren svým slovanským kořenům a vůbec evropskému původu, který se projevuje v neamerické mnohovrstevnatosti vyprávění. Reálný děj filmu je nadnášen lehkou melancholií a ovzduším snů a kouzel, v němž se vznáší všechno, co (ne)umí létat - ženy, ryby i sanitka, odvážející Gracina otce na Měsíc, to vše podbarveno výtvarnou stránkou záběrů a sugestivní hudbou Gorana Bregoviće. *Arizona Dream* má však i další významovou rovinu - prostřednictvím různých odkazů a citací vzdává hold velkým filmovým osobnostem od Victora Fleminga, autora muzikálu *Čaroděj ze země Oz*, přes Andreje Tarkovského, Martina Scorseseho, Francise Forda Coppolu, Alfreda Hitchcocka až k Miloši Formanovi. Filmový červenec je bohatý a ani srpen nezůstane pozadu. Po exkluzivní přehlídce bizarnosti ve filmu *Party Monster* s Macaulayem Culkinem v hlavní roli se můžete těšit na trojici filmů kultovního režiséra Davida Lynche, včetně v březnu avizovaného a nedorazivšího *Sloního muže*. ZN

ně heterosexuálně), a všechny, jak se zdá, směřují k jedinému - k hledání skutečného citu, jenž je ovšem dopřán jen málokomu.

Podle vlastních slov režiséra je film *Post coitum* přizpůsoben vnímání člověka 21. století. Tvůrci pracovali s moderními natáčecími postupy, s poetikou videoklipu a plakátu, tedy zkratkovitých žánrů, v nichž se mísí líbivost s triviálností a výstižnost s křiklavostí. Hodnoty, charaktery a vztahy jsou symbolizovány, což vždycky přináší hrozbu zjednodušení či přímo karikatury. Má-li být posláním Jakubiskova filmu právě zkarikovaná podoba současného životního stylu, v němž převládá citová vyprahlost a hlavním hnacím motorem i měřítkem všeho je pouhá kopulace, pak je to obrázek velice nemilosrdný. Dost možná pak jde o provokaci, jejíž dosah se skutečně projeví až časem.

Poslední červencový pátek nabídně Filmový klub méně známý snímek jugoslávského režiséra Emira Kusturici *Arizona Dream* z roku 1993. Autor, kte-

Z historie

Ferdinand Hoffmann a janovické železářství

Získat korunní majetek do dědičného majetku nebylo v 16. století nic lehkého. Ani panovník sám, ani loajální královská rada nehodlala rozdávat či rozprodávat další beztak už za Jagellonců ztenčený korunní majetek, který byl nejen základním zdrojem peněz pro státní pokladnu, ale zároveň významným prostředkem k udržování moci. Jak jsme si jistě všimli dříve, také šlechta se snažila co nejvíce zaokrouhlit svůj soukromý majetek. Zatímco získat Janovicko 1582 do zástavy po odstoupjícím Vavřincovi Ederovi za Štiavnic neředstavovalo žádný zásadní problém, nastaly zdlouhavé tahanice o rok později, kdy se Ferdinand přesvědčil o zásobě železných rud na hankštejnských dolech a požádal o odproje panství do dědičného majetku. Královská rada se postavila ostře proti, což svědčí o tehdejších kvalitách naší oblasti. Nakonec pomohl sám Rudolf II., který si příjemného, vzdělaného a uměnilovného Hoffmanna upřímně vážil a radil jej do nevelkého kroužku nejdůvěrnějších přátel. Ostatně k odporu králových radů zcela jistě přispěl i nečekaný přestup donejdávná katolického velmože Hoffmanna na luterství, který však nemůžeme doložit žádným přesnějším datem. Nicméně autorita císaře převládala mínění rady a Ferdinand panství získal, což ovšem nebylo zdaleka vše, neboť na panství ještě vážily další peníze. Bylo ještě nutno vyplatit zařízení, jež vybudovali Ederové, třeba „s třemi hamry železnými, s dýmačkami (pecemi) k těm hamrům náležejícími“ a „s pivovarem (janovickým), v kterémžto pivovaru se vaříti a vystavovati může, však bez újmy a pohoršení práva a spravedlivosti měšťanů rýmařovských ...“.

Zmínili jsme se již dříve, že hlavním lákadlem pro Hoffmanny bylo rudné bohatství, jež panství nabízelo. Vše bylo samozřejmě vázáno též na kapitál, který bylo možno do podnikání vložit, a ten nesporně bohatému rodu rozhodně nechyběl, stejně jako znalosti tehdy moderního hutnictví a schopnosti úspěšně podnikat. Nic z toho Ferdinand nepostrádal a nutno jen mlčky obdivovat, s jakou erudiicí a nasazením dokázal obstát ve vysokých dvorních funkcích s nesmírným množstvím společenských povinností, jimž se nedalo vyhnout, a zároveň skvěle a mnohem racionálněji než předchůdci hospodařit na roztroušených státcích janovické větve rodu.

Hoffmannské železářství je nesporně obdivuhodnou kapitolou našeho regionu. Na panství se na pozvání jeho nového majitele objevili tehdy nejvýznamnější evropští železářští

odborníci z jeho rodného Štýrska a rychle změnili zdejší hutnictví do slova ve zlatý důl. Vavřinec Eder, kterému bylo jasné, že přišel nebezpečný konkurent a císařův přítel, ihned odprodal veškerá mnohdy již zastaralá zařízení, které se svými předky vybudoval, a tak získal Ferdinand hned na počátku tři hamry: „jeden hamr u dvora Janovského (Dvorský), v kterémžto se železo dělá ...“

a „dýmačka s dvěma pecemi i s vším náčiním k tomu hamru náležitým ...“, též „druhý hamr pod Rýmařovem (Stříbrný) ležící s dýmačkou (pec) ... a dvěma pecemi. Tolikéž také třetí hamr nad Rýmařovem ležící, kterýž slove vlašskej (podle velkého italského kladiva), ku kterémužto hamru obzvláště dýmačka o dvou pecích, v kterejž se z toho hamru železa dejmaji.“ K tomu patřila též dosud zakoupená a dovezená ruda, neboť hankštejnská kutišť nejspíše nedodávala potřebné množství rudy, jež byla navíc méně kvalitní, a samozřejmě též všechny Lorencovy (Vavřincovy) „doly, v kterejch se železná ruda dobejvá ... s uhlím milířskejm ...“. Patovalo se na vše.

Marně královská rada nadále tvrdila, že cena za bohaté (sic!) panství (kam jsme to dopravovali) je příliš nízká a že Eder prodával nejen svůj, ale i markraběcí majetek. 18. září 1583 udělil Rudolf II. Ferdinandovi panství do dědičného držení (alod) za nemalou částku 31 858 zlatých, pouze „kovy a doly stříbrné na horách hankštejnských ležící“ si ponechal vládce země nadále, jak bylo zvykem. Zároveň za pochybný Ederův majetek zaplatil nový majitel dalších 15 490 tolarů. Jisté je, že podobně jako Ederové o nejistotu získávání drahých kovů stejně nestál, poučil se již dříve na dědičných státcích v Rakousku i osudech dalších, kdo ve snaze rychle zbohatnout utopili celý svůj majetek v dolech.

Vzhledem k své činnosti na Hradě většinou spoléhal na své zástupce hejtmana Jaroslava Vlachovského z Vlachovic (+1598) i důchodního Martina Krále, které prozíravě převzal od předchůdce, avšak jako dobrý hospodář nezapomněl velmi bedlivě sledovat dění na panství a pozvolna je modernizovat. Konzervativní názory a nápadné zbohatnutí hejtmana nezůstaly prozíravému Hoffmannovi utajeny a asi byly příčinou jeho propuštění roku 1587. Raději svěřil jeho funkci naprosto spolehlivému a čestnému Martinu Královi. Zároveň vznikl

pro hospodaření dokonalý účetní systém, který bránil v činnosti nepoctivcům. Teprve po Martinově smrti (asi 1601) a nedlouho potom, co Ferdinand odešel ode dvora, se na místě hejtmána panství objevil zdatný železářský odborník Izák Pfändler z Losberku, dříve správce panství Ischel v Horních Rakousích,

přistěhoval se spolu se svým vynikajícím učitelem a přítelem Hoffmannovým, proslulým montanistou Hansem Steinbergerem. Oba luteráni se zasloužili o vynikající reformu těžby soli v Solně komoře a nyní prchali před náboženským útlakem. Pfändler se okamžitě pustil do práce. Začal nejdříve ve velkém

modernizovat panské doly dříve propůjčované kovkopím, protože dosavadní podnikatelé nebyli spolehliví a jejich nepravidelné dodávky závisely na momentálních finančních možnostech.

Vrchnost se nyní starala o trvalý přísun potřebných technických prostředků a budování zařízení k báňské činnosti, stejně jako o výdřevu, ba i lůj na svícení. Podílela se na ražení nových štol. Příkladem může být důl sv. Mertý u Rešova, který spravoval Merta Richter, nebo štolý v Pittenwaldu nad Hornoměstskou zatáčkou propůjčené Jiřimu Waidlichovi, Richterovi a Foltýnu Hammerovi. Doly konečně dosáhly díky novému zařízení do podstatně větších hlubin než za Ederů a činnost vrchností podnítila k zlepšení práce i soukromé kverky (majitele dolů), jichž však stále ubývalo. Rudy z panství byl najednou dostatek a její přísun nyní potahy zajišťovala na své náklady vrchnost. Pokud se dopravy účastnili poddaní, tak vždy za slušnou mzdu a nikdy formou roboty jako dřív či na Sovinecku. Hoffmannové dobře věděli, jakou výhodou je zainteresovat zaměstnance na díle, ale jejich jednání nelze upřít ani humánní zásady. Drobnější a podstatně lacinější prostředky, tj. kladiva, klíny, špičáky, kracle, háky, lopaty, provazy a kahance si opatřovali havíři sami od kovářů či hrnčírů, kteří pracovali u dolů nebo od rýmařovských řemeslníků. Horníky nutila k větší výkonnosti odměna za množství vyrubané rudy, délku vyražené štolý a dopravu materiálu včetně hlušiny na povrch, především však poměrně vysoké platy. Ani kverkové nepřišli zkrátka, vrchnost dovedla dobře ocenit dodanou rudu. Také rudu k hamrům dovážela vrchnost svými koňskými potahy, nikoli poddaní v rámci robotních povinností.

Druhou důležitou položkou v janovickém hospodaření byla samozřejmě i hutní zařízení. K starším ederovským urychleně přibyla nová. Asi již za Ferdinanda došlo k přestavbě Dvorského hamru, který si nyní nezadal s progresivními vzory z Korutan a Kraňska (Krajiny). Vznikla výrazně produktivnější a výhodnější vysoká pec a slévárna, první zařízení toho druhu na území našeho státu a vzor našeho celého budoucího hutnictví. První napodobitele našla v Malé Morávce na panství pánů z Vrba. Huť tavila vedle rudy též opotřebované železné předměty. Vedle polotovarů ve formě dobře zkujněných tyčí začala vyrábět podle okamžitých potřeb trhu i hotové výrobky. Lily se trubky na vodu, hrnce, hmoždíře, pánve, čepy, tlouky, rošty, plechy aj., ale i masivní hamerní kladiva a jiné velké kusy na zakázku. V Edrovicích využila blízkých hutí nová drátovna. Růst výroby byl impozantní. Rýmařovské hutě, každá se dvěma vodními koly, dostaly velkou moderní výhňovou pec a po dvou párech nových měchů. V janovických hutích na rozdíl od zastaralých sovineckých pracovali výhradně námezdní síly za plat odpovídající jejich výkonu. Stejně placen též týdně šafář, vedoucí kovářských a hutních prací. Hutníci a slévačský mistr dostávali peníze za váhu vytaveného železa podle složitosti odlévání, stejně na tom byli kováři a řezači. Předním kritériem odměny nebyla jen kvalita a množství, ale řečeno dnešními slovy, stabilitace kádru. Hoffmannové i zde platili nadobychej dobře, přesně podle slov Ferdinandova bratra Jana: „Když chce mít vrchnost lidí, musí tyto také odměnit, aby mohli zůstat. Neboť služebníci, pokud slouží, mají být řádně odměněni!“ Stěží například uvěřit, že slévačský mistr s pomocníkem vydělávali při výrobě drčené rudy (šliču) pro huť v tzv. puchřný podstatně víc než Jan Breuer, vrchnostenský správce s ročním platem 50 tolarů. Ovšem za špatnou práci se pochopitelně ze mzdy pořádně strhávalo nebo nebyl týdenní plat vyplacen vůbec. Všichni bydlili blízko hutí v domcích, jež si mohli od pána zakoupit. Pokud tak neučinili, nebyla jim vyměřena žádná činže, ale „museli věrně pracovat“. No, proti tomu se dá stěžet něco namítnout. Problémem byl za Ferdinanda odbyt, především se prodávalo poddaným řemeslníkům a menším železářským výrobnám, ale vozilo se též do Šumperka, Zábřehu i Uničova a postupně se podařilo proniknout též do Olomouce, Litovle, Nového Jičína i dál.

Mgr. Jiří Karel

Kalendář celoměstských akcí

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
ČERVENEC			
1.7.-10.7.	Letní tábor Jemnice	SVČ	Jemnice
3.7.	Volejbalový turnaj smíšených družstev - DABLE	VO	Stadion TJ
3.7.-29.8.	Richard Reichel - grafika Ivan Sajkala - savle, meče	Muzeum	Muzeum
7.7. - 11.7.	Tour de Jumelage	MÚ	Malá Morávka
9.7.	Podpis partnerské smlouvy Rýmařov - Krompachy	MÚ	SVČ
17.7.	VIII.ročník Memoriálu J.Kincla -skokové závody	JO Horymas Horní Město	Skály
17.7.-31.7.	2.ročník Rýmařovského poháru smíšených družstev v kuželných	KU	Kuželna TJ
24.7.	Memoriál Jana Suka	SDH	Zahrada Hedvy
26.7.-4.8.	Letní tábor Vracov	SVČ	Vracov

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
SRPEN			
7.8.	Triatlon	DUKO	Edrovický ryb.
13.-14.8.	Indiana Jones VII.ročník	Junák	areál Jun.chaty
16.8.-20.8.	Letní tábor na Relaxe	SVČ	Zdárský potok

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
ZÁŘÍ			
28.8.-19.9.	Jaroslav Frydrych - obrazy	Muzeum	Muzeum
1.9.	Slavnostní zahájení školního roku	Gymnázium	Gymnázium
4.9.	DLMĐ	MÚ, Silva Servis Katr. SVČ	zah.Hedvy
7.9.	Tragický rok 1945 na Rýmařovsku	Muzeum	Knihovna
11.9.	Rýmařovská padesátka - 29.ročník	KČT	Okolí Rým.
11.9.	Rybářské závody - dospělí	ČRS	Ryb.Edrovice
	Rybářské závody - žáci	ČRS	Ryb.U lomu
15.9.	Beseda s M. Vieweghem	Knihovna	Knihovna
18.9.	Lesní běh lyžařů - veřejný závod	LY/K	Areál Strálek
20.9.	Moudrá ševcová	Mahen	Kino
bez data:	Atletika mateřských škol Okrskové kolo v přespolním běhu	I. ZS I. a II. ZS	areál I. ZS zah.Hedvy

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
ŘÍJEN			
5.9.-24.10.	Zdeněk Habr - černobílá fotografie Jiří Gažar - grafika, koláže	Muzeum	Muzeum
1.10.	Jiří Stivín Od středověku po současnost pro 6.-9. tř. ZS, SŠ	SVČ	Kino
4.10.	Jiří Stivín - vystoupení pro veřejnost	SVČ	Kino
10.10.	Týden veřejných knihoven VRSC	Knihovna	Knihovna
5.10.	Co nám povi a nepovi archeologické nálezy z janovického zámku - přednáška	Muzeum	Knihovna
15.10.	45. výročí hudby PEDAGOG	SVČ, Pedagog	SVČ
bez data:	Prezentační výstava SŠ v Bruntále	Gymnázium	Bruntál

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
LISTOPAD			
2.11.	Tricetiletá válka upíři a čarodějnice - přednáška	Muzeum	Knihovna
30.10.-28.11.	Takoví jsme byli? - výstava k 15. výročí listopadové revoluce	Muzeum	Muzeum
11.11.	Den otevřených dveří	Gymnázium	Gymnázium
12.11.	Setkání 70 a 75 letých občanů s představiteli města	MÚ, svč	svč
13.11.	"Turnaj 17.listopadu" - veřejný závod volejbalových družstev	VO	Hala "G"
25.11.	Studentská akademie	Gymnázium	Gymnázium
bez data:	Burza sportovních a turistických potřeb	SVČ	SVČ

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
PROSINEC			
4.12.-31.12.	Ikony - Laďa Stanzel Dolák	Muzeum	Muzeum
7.12.	Rýmařovská renesance - přednáška	Muzeum	Knihovna
10.12.	"Vánoce s Kamarády" - MŠ, 1.-5.tř. ZS	SVČ	Kino
11.12.	GRAND PRIX - turnaj TPS v kuželných	TPS	Kuželna TJ
15.12.	Vánoce na Valašsku - FLERET+J.Šuláková	SVČ	Kino
16.12.	Vánoce na Valašsku - FLERET+J.Šuláková pro 6.-9.ročník ZS, SŠ	SVČ	Kino
18.12.	"Cena GR" - turnaj v kuželných	KU	Kuželna TJ
26.12.	Vánoční turnaj v kuželných "Koulení o ceny"	KU	Kuželna TJ
26.12.	Sřili celá rodina - soutěž tříčlenných rodinných družstev	SVČ	SVČ
bez data:	Mikulášský turnaj žáků a dosplostenců ve stolním tenisu	SVČ	SVČ
	Vánoční laťka ve skoku vysokém pro 6. - 9. třídy	svč	svč

TJ JISKRA RÝMAŘOV

stálé akce: mistrovská utkání FO, LH, KU, TE, VO
Rýmařovský desetiboj - celoroční soutěž, 1x měsíčně
Zimní turnaj v kopané
MAKL - jarní a podzimní část odbor. družstev v kuželných
Halové turnaje mládežnických družstev v kopané
"Oberliga" v ledním hokeji - turnaj odbor. družstev
40. Výročí založení Radioklubu Rýmařov

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ

KČT Rýmařov bude jako každým rokem pořádat pravidelně 2x měsíčně vycházky, především pro seniory, a to jak do okolí Rýmařova, tak i výlety do vzdálenějších míst. Tyto akce jsou závislé na počasí, takže v tomto kalendáři nejsou uváděny. Veškeré informace o nich najdete vždy v předstihu ve vývěsní skřínce KČT a v místním tisku. Podle zájmu budeme pořádat i kratší tzv. zdravotní vycházky, informace o nich budou zveřejňovány stejným způsobem.

Městské muzeum a galerie Octopus

Prázdninové výstavy

3. 7. - 22. 7. **Lubomír Dostál, Markéta Kuxová, Adam Dostál** - malba a grafika (velký sál)
4. 7. - 22. 8. **Ivan Sajkala, Ján Sajkala, Kateřina Hrbáčová** - umělecká řemesla - repliky historických zbraní, keramika, šperky (malý sál)
5. 7. - 22. 7. **Jan Kahoun** - historické přilby (malý sál)

Umění a řemeslo

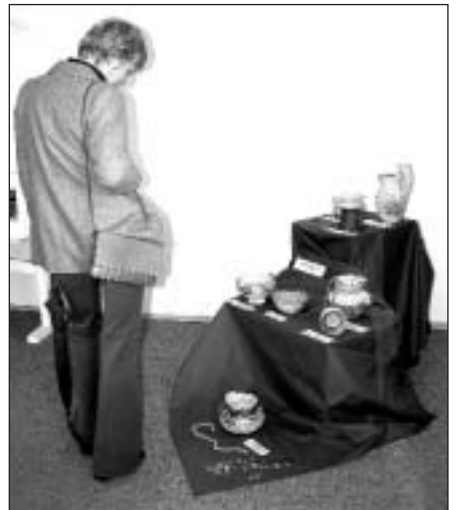
Galerie Octopus při městském muzeu nabízí dvě zajímavé výstavy. První z nich pokračuje v tradici rodinných instalací a umožní přátelům umění seznámit se s nejnovější tvorbou příslušníků hornoloděnické rodiny Dostálů. Každý z nich už u nás vystavoval a všechny jejich práce se vždy setkaly s ohromným zájmem Rýmařovanů i návštěvníků města.

Markéta Kuxová se zaměřila na neobyčejně jemnou grafiku a knižní ilustraci, její manžel Lubomír Dostál přispěl svou nezaměnitelnou figurální grafikou a malbou s nábojem duchaplného žertování. Jejich syn Adam se u nás představuje teprve podruhé, ale nabízí vspělou abstraktní grafiku a malbu inspirovanou jesenickou přírodou. Výstava končí již 22. července.

Druhá výstava nás uvádí do tajemných děln starých uměleckých řemesníků, jimž vdechli nový život jejich dnešní následovníci, a je první svého druhu v celé historii Galerie Octopus. Kateřina Hrbáčová přispívá volným zpracováními témat pravěké a starověké keramiky. Kovář a konzervátor Ivan Sajkala přináší repliky historických zbraní ze širokého spektra od starověku po renesanci i ukázkou plátového brnění, jeho bratr Ján doplňuje celek kolekcí šperků. Do konce července lze shlédnout i zajímavé historické přilby od zručného bruntálského platněře Jana Kahouna. Výstava končí 22. srpna.

Obě výstavy jsou přehlídkou nemalého lidského umu, fantazie, erudice, trpělivosti a houževnatosti, ale též úctyhodné snahy, abychom v dnešní uspěchanosti nezapomněli na dokonalost a krásu práce dávných předků.

Mgr. Jiří Karel

Oživené baroko

Opera zrovna nepatří k žánrům masové zábavy a už vůbec ne k pravidelnému repertoáru kulturních pořadů na malých městech. Přesto, anebo snad právě proto, naskytne-li se v Rýmařově možnost shlédnout operní vystoupení, znamená to samo o sobě velkou senzaci, která bez problémů zaplní hlediště. A pak se dostaví vzácná shoda - náročné představení nesporné umělecké hodnoty provází nečekaná návštěvnost, v našem konkrétním případě dokonce i přes prudkou průtrž mračen, která by se jinak zcela jistě stala argumentem, proč nevytáhnout paty z domu. Všichni, kdož se navzdory počasí v sobotu 19. června vydali do barokní kaple V Lipkách na neobarokní operu Tomáše Hanzlíka *Yta nevinná*, rozhodně nelitovali. Tomáš Hanzlík se zabývá barokní hudbou již od dob svých studií na Univerzitě Palackého v Olomouci. Ve středu jeho odborného zájmu stojí čeští piarističtí skladatelé 17. a 18. století, mezi nimi i dílo regenta zpěváckého semináře v Kroměříži a tvůrce duchovní i světské hudby Jana Kopeckého (1696-1758). Dochovaná libreta Kopeckého latinských oper *Endymio* a *Yta innocens* se stala mladému muzikologovi nejen studijním materiálem jeho disertace, ale také podkladem vlastního komponování. V roce 2001 představil Hanzlíkův soubor Ensemble Damien novodobou verzi *Endymia*, na počátku února letošního roku se ve Stavovském divadle uskutečnila premiéra *Yty innocens*, jejíž první repríza se konala právě v Rýmařově.

Zatímco *Endymio* ztvárňuje antickou báji o sličném mladíkovi, který upadl do věčného spánku,

a navazuje přitom na starší italskou předlohu, látka druhé Kopeckého opery čerpá ze švédských dějin v literárním podání jezuity Petrusa Ribadeinery. Kopecký zpracoval nejen libreta, ale vytvořil k oběma operám pravděpodobně i hudbu. Notový záznam se však nedochoval. Kopeckého *Endymio* měl premiéru v roce 1727 a *Yta* o rok později, přesně 12. září 1728, v den narozenin kardinála Schratzenbacha. Pro Tomáše Hanzlíka se stal inspirací nejen text libreta, ale i historická situace premiéry, takže divák mohl, jako jeden z četných dobových odkazů, spatřit také postavu obstarožního kardinála (v Rýmařově ji ztvárnil Jiří Taufer), který dal svým příchodem do hlediště pokyn k začátku produkce a na závěr jí svým odchodem završil.

Děj jednoaktové opery *Yta innocens* neboli *Yta nevinná* je v sou-

ladu s barokní poetikou velmi dramatický, emocionálně vypjatý, plný zvrátů a intrik. Hlavní hrdinkou je krásná a ušlechtilá šlechtična Yta (Anna Jelínková), kterou její manžel hrabě Henrik (Jan Mikušek, mimo jiné představitel Dominika Haška v opeře

Nagano) v návalu žárlivosti nechá za domnělou nevěru svrhnout do propasti. Z boží vůle je však Yta zachráněna, rozhodne se pro život v přírodě a sblíží se s chudou pastýřkou Rurillou (Věra Šimůnová). Henrika mezitím trápí špatné svědomí, zosobněné černým stínem (Jana Synková), pomstu mu slibuje také Ytina sestra Virgildis (Markéta Večeřová). Posedlá spravedlivým hněvem chce Virgildis k pomstě využít Henrikova příbuzného Menandra (Radek Prügl), který ji miluje. Do sítě intrik a nedorozumění se zaplete i Henrikův lesní správce Ferildus (Pavel Maška). Příběh vrcholí scénou zbledlého lovu, jehož obětí může být kdokoliv, tragédií nakonec odvrátí sama Yta, která vystoupí ze svého úkrytu a odpuštěním uhasí oheň nenávisti. Její smířlivé gesto však nevede k happyendu,

stín jeho viny. Jejich pohybová kreace, znázorňující dvě protikladné tváře v jediné lidské bytosti, představuje jeden z vrcholů dramatického napětí.

Tomáš Hanzlík charakterizuje styl svého díla jako neobarokní minimalismus, lze jej ovšem zařadit i do širšího rámce postmoderní poetiky, k níž se přičítají zejména mnohostranně rozvinutým principem citace. Jako podklad skladateli posloužilo zmíněné libreto Jana Kopeckého, ovšem významně zkrácené a co do rozvíjení děje „zrychlené“, pozměněné i z hlediska konfigurace postav (Hanzlík vypustil postavu posla a nahradil ji zcela originální Umbrou). V linii hudební řeči autor navazuje na motivy různých barokních skladeb, jak jinak než od piaristických tvůrců, a odkazuje k barokní hudbě rovněž v rovině jednotlivých prvků a tvárných postupů. A o zmrtvýchvstání kardinála Schratzenbacha již byla řeč.

Představení Hanzlíkovy *Yty innocens* bylo rýmařovským publikem přijato s nadšením. Opera, oživující hudbu starých barokních mistrů a přitom naprosto současná a dnešnímu divákovi srozumitelná, byla odměněna mohutným potleskem. K dokonalosti celého vystoupení přispěl i akusticky příznivý prostor kaple v Lipkách, v níž se dle slov jednoho z akterů Pavla Mašky zpívalo dokonce lépe než při premiéře ve Stavovském divadle. Dodejme, že hlavním organizátorem představení byla ZUŠ Rýmařov a sponzorem firma RD Rýmařov. ZN

Studentský klub

- - - Pozor! Připomínáme - - -

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času vyhlásily Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské

V těchto kategoriích:

 poezie

 próza

 ilustrace

Soutěže se může zúčastnit každý bez ohledu na věk, společenské postavení, náboženské vyznání a politické přesvědčení. Soutěž potrvá až do konce srpna, kdy budou příspěvky bez rozdílu vyhodnoceny odborníky na slovo

vzatými. V září bude pro autory těch nejlepších uspořádán literární večer spojený s výstavou a vyhlášením a oceněním vítězů. Soutěž není tematicky, žánrově ani teritoriálně vymezena (hranice rýmařovského regionu

nejsou zavazující). Zaslějte nám své básně, povídky, fejetony i výtvarné počiny, ty nejzajímavější budeme průběžně otiskovat. Každý příspěvek opatřete svým jménem a kontaktem.

Zdeňka Kabelíková: Babičko, kdy zemřeš?

„Babí, můžu jít k vám nahoru?“ ozval se dětský hlásek pod schodištěm.

„Tak jen pojď,“ odpověděl mu ženský hlas s potěšením a zjevnou radostí. Pak dodal: „Jdeš k nám na návštěvu?“ Pozor! Všeho nechej a věnuj se tomu rarachovi, varovalo jí celé tělo.

„Babi, co děláš?“ halasil, sotva se objevil na podestě.

„Teď už nic, Pavloušku, půjdu s tebou do obýváku a přečtu si možná noviny.“

„Můžu si půjčit fotky?“ zeptal se a už šramotil spodními dvířky sekretáře.

„Tak dobře, ale ať je nevyšpeš! A přines je ke mně, budeme si je prohlížet spolu.“

Vsunul jí album mezi ruce, rozevřel je a zkoumavě prohlížel první fotografie pod průhlednou fólií.

„Babi, kde jste to tady byli?“

„Na dovolené u velké přehrady,“ neslo se pokojem.

„A kdo je to tady?“

„To je, Pavloušku, starý dědeček.“

„A kde je teď?“ ozvalo se vzápětí.

„On už zemřel a teď je na hřbitově. Víš, tam, jak jsme mu dávali květiny do vázy a zapalovali svíčky,“ vysvětloval dál trpělivě ženský hlas.

„A proč zemřel?“ ptal se pohotově čtyřletý klučina.

Jak dobře vyslovuje

všechny hlásky, napadlo ji, než začala přemýšlet nad odpovědí. Většina dětí to zvládne až v šesti letech. Malinko pyšně se usmála a začala vysvětlovat: „Protože už byl starý a nemocný, víš.“

„A ty jsi také stará?“ dotíral dál zkoumavě. Co ho to jen napadlo, divocha malého. To jsou ale otázky, honilo se jí hlavou.

Chvilku mlčení a zvláštního napětí přerušila slovy: „Já už jsem také stará, ale ještě ne tak moc. Ty budeš také jednou starý, i tvá maminka a tatínek.“

Díval se na ni rozpačitě a nějak nevěřicně. Všimla si toho.

„Ale neboj, bude to až za dlouho. Ještě moc porosteš, budeš veliký, budeš pracovat a budeš mít také děti.“

Něžně ho pohladila a zálibně si prohlížela jeho černou kšticí. Se zjevným uspokojením začal přebírat další fotografie.

„Babi, kde jste se to tady koupali?“

„V Bulharsku,“ zněla lakonická odpověď.

„A kde je to Bulharsko?“ zeptal se jako mimochodem. Pustil fotky a vrhl se k šuplíku s mapami.

„Počkej, babička ti to ukáže,“ řekla trochu rázněji a tu zjevně nepotřebovanější rozložila na koberec. „Vidíš, to modré je moře a až odtud jsme jeli k němu s tvým tatínkem a tetou Alenou.“

Zaujatě sledoval její prst, jak krouží barevnými místy po tom, čemu dospělí říkají mapa. Když se znovu usadila do křesla, opakoval její pohyby i se svým doprovodným komentářem. „Tady jste jeli, tady zabočili, pak jste jeli dolů a zatáčkou do

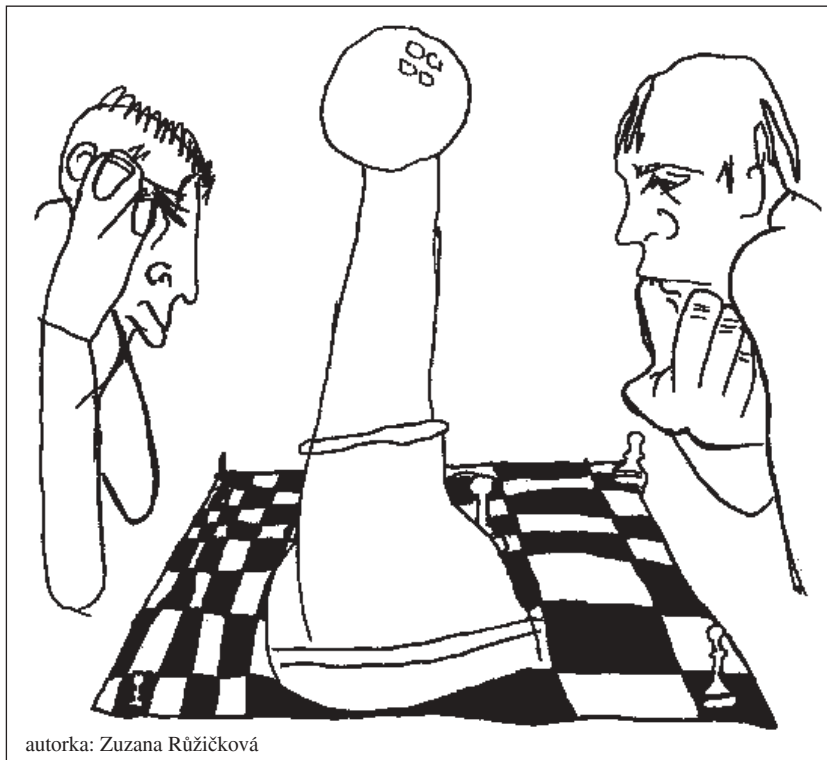
Bulharska.“ Chvilí se bavil cestováním a pak se začal znovu probírat fotkami.

„Babi, kdy tys byla mladá?“ zvolal náhle a ukazoval na usměvavou tvář s dlouhými černými vlasy. Nostalgicky se zahleděl na známé rysy. Není to přece tak dávno ... ale co všechno prožila.

„To už si babička ani nepamatuje, Pavlí, to už je moc a moc roků.“

„Babi, a kdy ty zemřeš?“ zeptal se najednou ztichlým hlasem a zkoumavě se na ni podíval. Bylo to nečekané. Trochu se té otázky zalekla. Ba dá se říci, že ji až zamrazilo.

„Nevím, Pavloušku, to nikdo z lidí neví, ale všichni jednou zemřou.“ Chvilku ticha rušilo jen šustění fotek.

autorka: Zuzana Růžičková

„A co je to Bulharsko?“

„To je taková země, víš, je tam moře, hřeje tam hodně sluníčko. Lidé se tam koupou a opalují na písku. My jsme tam jeli autem.“

„A byl jsem tam i já?“

„Ty ještě ne, Pavloušku. Ty jsi ještě nebyl narozený, maminka byla ještě malá holčička.“

„Babi, ale ty zemřeš až za dlouho,“ roztvářal najednou řeč a škrábal se jí na koleno. „Víš kdy?“ pokračoval už v náručí. „Až za dlouho, až za kilometr.“

Objal ji kolem krku a pevně přitiskl k sobě. Zaleskly se jí oči, ale vnímala jen vzrušený tlukot malého srdíčka. Až za dlouho, až za kilometr ...

Zpravodajství města Břidličná

Zábavné sportovní dopoledne na škole Břidličná

Velmi zdařilé sportovní a zábavné dopoledne pro všechny žáky prvního stupně Základní školy v Břidličně proběhlo pod patronací učitelky Lídy Glacnerové 17. června v prostorách školy. Děti pod vedením starších spolužáků postupně přebíhaly od jednoho stanoviště ke druhému a měly velkou radost ze svých

úspěchů. Učitelka Glacnerová využila svých znalostí mimo jiné z letních táborů a připravila všem účastníkům skutečně pěkné chvílky. Je vidět, že nové vedení školy podporuje všechny aktivity, které prospívají dětem ve škole. Je možné si jen přát i mnoho dalších podobných akcí.

Radoslav Měřínský

Zahájení sportovního dopoledne před budovou školy

Volba Miss na Základní škole v Břidličně

Zcela beznadějně zaplněný sál Společenského domu v Břidličně byl svědkem druhého ročníku volby Miss Základní školy v Břidličně. Pod prvotřídním vedením učitelky Kúdelové proběhla celá akce dne 21. června v odpoledních hodinách. Každá třída měla svoji zástupkyni, která pak soutěžila v různých disciplínách po vzoru televizních soutě-

ží. Korunku nakonec předala loňská královna krásy Nikola Dudyová své letošní nástupkyni Veronice Machátové ze třídy 8. C. Celé odpoledne bylo zpestřeno pěknými ukázkami moderních tanců dívek z kroužku paní Němečkové. Poděkování patří všem, kteří připravili v našem městě tak pěknou podívanou.

Radoslav Měřínský

Fota: ZŠ Břidličná

Co je to občanské sdružení „Mé město, můj život“

Skupina mladých lidí z Břidličně při svých setkáních v hospodách nebo na hřišti diskutovala mezi jiným i o tom, že se v obci nic zajímavého neděje, že by to chtělo nějakým způsobem oživit, začít vyvíjet nějakou činnost, kterou si budou sami organizovat a zároveň prezentovat na veřejnosti. Koncem loňského roku se dohodli a v lednu založili občanské sdružení, kterému po delší diskusi a různých návrzích nakonec dali zajímavý název „Mé město, můj život“. Toto sdružení bylo oficiálně zaregistrováno na ministerstvu vnitra v květnu letošního roku. V jeho čele stojí zakladatel projektu Stanislav Tichý a další dva oficiálně zaregistrovaní členové Roman Krečmer a Ing. Pavel Horníáček. Sdružení zatím čítá patnáct členů s tím, že dalším aktivním občanům města, kteří budou ochotni spolupracovat, jsou dveře otevřeny dokořán, takže se mohou hned zapojit do širokého záběru již probíhajících aktivit, které by mohly vést k rozřešení stávajících stojatých vod ve městě. Tyto aktivity bychom mohli rozdělit do čtyř skupin:

1) Aktivity podporující informovanost:

- vytvoření kvalitních webových stránek města a jejich aktualizace - je před dokončením;
- vydávání místního tisku, občasníku s názvem „Naše Břidličná“ - v květnu vyšlo nulté číslo v nákladu 200 výtisků, další číslo vyjde během července.

2) Aktivity zaměřené na zlepšení životního prostředí:

- byl zahájen projekt recyklace PET lahví formou sběru, který provádějí naše děti za podpory vedení školy;

- hledáme další možnosti zapojení našich občanů do recyklace domovního odpadu;

- aktivity apelující za čisté město - v dubnu už proběhla akce „Jarní úklid“, chystáme čističnické řeky Moravice spojené s „neckiádou“ v srpnu nebo září;

- chystáme zmapování černých skládek v okolí, eventuálně jejich odstranění.

3) Aktivity zaměřené na využití volného času dětí a mládeže:

- akce „Řádění na sněhu“, která se uskutečnila v únoru 2004;

- za podpory městské knihovny jsme se zúčastnili celostátní akce „Noc s Andersenem“, která měla u dětí velký ohlas;

- v dubnu jsme pomohli s realizací charitativního koncertu s názvem „Muzikanti dětem“, jehož výtěžek by měl doputovat do Dětského domova Janovice.

4) Aktivity podporující turismus ve městě - projekt v této oblasti se připravuje.

Z výčtu aktivit je na první pohled zřejmé, že snaha členů sdružení by mohla opravdu pořádně rozčeřit zmíněné stojaté vody a zapojit více dosud pasivních občanů našeho městečka do aktivní spolupráce.

Krátký přehled akcí, které už proběhly (kromě již zmíněných):

- ve spolupráci s turistickým oddílem proběhl další ročník akce „Jaro s toulavým náprstkem“;

- v lokalitě svahu Na Vyhliďce byly vysázeny malé smrčky v počtu 735 kusů;

- uskutečnila se výstava výtvarných prací žáků prvního stupně naší školy, na níž byla k vi-

dění spousta krásných dílek; zamrzela pouze skutečnost, že si jen málo rodičů přišlo výstavu prohlédnout a pokochat se výtvary svých potomků;

- čtyřicet žáků druhého stupně ZŠ spolu s učitelkou P. Doleželovou a R. Krečmerem navštívilo ekologickou akci „Den Země“ v Šumperku; děti si mohly zahrát kuželky s PET lahvemi, zúčastnit se běhu s prázdnými plastovými popelnicemi, vyrobit si zvířátko z WC rolek a mnoho dalšího, všichni se náramně bavili a odvezli si nové poznatky o přírodě, odpadech a jejich využití;

- na břidličenské střelnici proběhla další akce „Malování na asfaltu“ v rámci rozloučení se školním rokem, v jejím rámci se uskutečnily zajímavé soutěže: hra v kuželky z plastu, děti poslepu stříhaly bonbónky nebo malé dárečky, soutěž, kdo nejrychleji naplní plastovou láhev vodou, lovení rybiček vršky z plastových lahví, navlékání korálků z vršků, házení míčků do tlamy zvířátka a další soutěže, všechny zaměřené na hru s plastovými odpady.

Posledně jmenované akce se zúčastnilo více než šedesát dětí a mnoho rodičů a příbuzných. Na závěr se opékaly špekáčky, k čemuž zahrála kapela složená z členů sdružení. Sdružení „Moje město, můj domov“ by chtělo poděkovat všem sponzorům, kteří se na akci finančně podíleli: Drogerie p. Novosedlákové, Večeřka p. P. Koutného, prodejna Vlasta pí Pokorné, Papírnictví pí Zd. Kadláčkové, Potraviny ENA, Cukrárna pí Slížkové a Květinářství pí Ivy Cabákové. Všem patří vřelý dík.

Daniel Mach

Z okolních obcí

A opět Den dětí - tentokrát v Jiříkově

Snad v každém městě a obci se začátkem června slaví Den dětí. Také Obecní úřad Jiříkov uspořádal zábavné odpoledne věnované dětem při příležitosti Dne dětí a ukončení školního roku. Stejně jako v minulých letech se akce neobešla bez podpory Sboru dobrovolných hasičů Jiříkov, FC Kolos a velké pomoci rodičů.

V sobotu 19. června se v devět hodin ráno sešlo na jiříkov-

ském fotbalovém hřišti na čtyřicet dětí z celého okolí. Počasí přálo, hudba hrála a nechybělo ani moderátorské stanoviště. Soutěžilo se ve šplhu, běhu přes překážky, hodů na cíl, skládání puzzle atd. Na každém úseku byly pro všechny připraveny drobné dárky. Všechny pokusy byly zapsány a poté pečlivě spočítány.

Odměňovalo se v pěti kategoriích dle věku dětí. V každé kate-

Fota: Bohumil Hrnčíř

gorii byla vždy první čtyři místa ohodnocena věcnými cenami. Během dopoledne měli všichni možnost svěřit se vojenským autoveteránem, jenž k nám přijel až ze Vsetína. Účastníci si také mohli vyzkoušet, jaké to je být hasičem. Na závěr se hrál fotbalový zápas dvou družstev, v nichž nechyběly ani dívky. Hrál se o krásný dort a spoustu nanuků.

Pro děti ve věku od 0 do 15 let byl celý program zdarma včetně občerstvení. Díky dobré organizaci se nikdo z juniorů nenudil a za to patří všem, kteří se na přípravách podíleli, velký dík. Věříme, že příští Dětský den bude stejně úspěšný a že se nám podaří vymyslet i nové soutěže a také zajistit zajímavé a mnohdy poučné atrakce.

Lucie Michalíková

Moravskoslezský kraj informuje

Semináře napoví, jak předkládat projekty do SROP

Předkladatelům projektů do Společného regionálního operačního programu v rámci prvního kola výzvy, které trvá do 30. července 2004, jsou určeny semináře připravované oddělením integrace a strukturálních fondů odboru regionálního rozvoje Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a Agenturou pro regionální rozvoj. Dva semináře se již uskutečnily v Novém Jičíně (29. 6.) a ve Frýdku-Místku (1. 7.). Pro žadatele z **okresu Bruntál** je připraven seminář na **úterý 13. července v době od 8.30 do 15.00 hodin** a uskuteční se v **Městském divadle v Bruntále na Partyzánské ulici č. 55.**

„Řádně přihlášení účastníci těchto seminářů budou především informováni o konkrétních

podmínkách platných pro toto kolo výzvy. Budeme prezentovat možnosti získání dotací ze Společného regionálního operačního programu, názorně demonstrovat postup vyplnění elektronické žádosti Benefit a povimých přeloh žádostí. Také zodpovíme často kladené otázky a upozorníme žadatele na možné chyby,“ popsala Petra Chovanioková, vedoucí oddělení integrace a strukturálních fondů KÚ MSK. Doplnila, že v odpolední části seminářů je dostatečný prostor i pro individuální konzultace ke konkrétním projektům. „*Chceme, aby byli žadatelé o dotace připraveni a vyvarovali se zbytečných nesrovnalostí. Podobné semináře chceme připravit i pro další kola výzvy, účast je bezplatná,*“ dodala Chovanioková s tím, že

obdobné semináře už byly organizovány loni v prosinci, kdy se jich účastnilo na 400 lidí, a letos v dubnu, kdy jimi prošlo okolo 600 zájemců.

Zájemci se mohou hlásit prostřednictvím webových stránek Agentury pro regionální rozvoj http://www.rdaova.cz/arr_akce.php nebo telefonicky na číslech **595 691 262** a **595 691 236**. První kolo Výzvy k předkládání projektů do SROP i další podrobné informace jsou zveřejněny na webových stránkách kraje http://www.kr-moravskoslezsky.cz/eu_akt.html

Bližší informace: Petra Chovanioková, odbor regionálního rozvoje KÚ MSK, 595 622 318, petra.chovaniokova@kr-moravskoslezsky.cz

Pro předkládání projektů do druhé části národního programu Phare 2003 zbývá ještě necelý měsíc

Nejpozději do 16. hodiny 29. července 2004 mohou žadatelé o dotace ze dvou grantových schémat Národního programu PHARE 2003 - část II předkládat své projekty. Jedná se o grantová schémata na podporu podnikatelské infrastruktury (CZ2003/005-601.08.06) a na podporu turistické infrastruktury (CZ2003/005-601.08.07). Místem předkládání žádostí je Sekretariát Regionální rady - oddělení integrace a strukturálních fondů,

odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Výzvu k předkládání projektů do tohoto programu vyhlásilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR dne 30. dubna 2004. Celý text výzvy a kompletní dokumentace je k dispozici na www.crr.cz

Informace o programu poskytuje:

Oddělení integrace a strukturálních fondů (Sekretariát Regionální rady NUTS II

Moravskoslezsko), Krajský úřad Moravskoslezského kraje, 28. října 117, 702 18 Ostrava.

Kontakty:

radka.sykorova@kr-moravskoslezsky.cz
lucie.madrova@kr-moravskoslezsky.cz

Pobočka CRR pro NUTS II Moravskoslezsko, 28. října 165, 709 00 Ostrava, tluchorova@crr.cz.

Katherini Koláčková, tisková mluvčí

Seriál

Víte, co dělat při dopravní nehodě?

(Informace místní organizace Českého červeného kříže Rýmařov)

3. Odsun zraněných do bezpečí

Následující způsoby odsunu popisují jednoduché vyproštění a přemístění postiženého na krátkou vzdálenost v případě nouze. Volba metody závisí na charakteru zranění (postižený by měl být odsunován ve vhodné poloze, která je v tu chvíli nejšetrnější vzhledem k jeho poranění), postavě zraněného, na zdatnosti zachránce a počtu lidí, kteří mohou pomoci.

Vyproštění a odtažení z vozidla

Takzvaný Rautekuv způsob je vhodný k vyproštění z vozidla a odtažení do bezpečné vzdálenosti. Nehodí se pro dopravu postižených se zraněním páteře, zlomeninami obou předloktí či mnohočetnými zlomeninami dolních končetin.

Při vyprošťování z vozidla si zachránce nejdříve musí udělat dostatečný prostor - je potřeba uvolnit nebo přefíznot bezpečnost pás - odsunout sedačku, posunout zraněného do vhodné polohy, například uchopením za oděv. Zachránce natočí zraněného tak, aby se alespoň částečně dostal za jeho záda, a svoje horní končetiny podsune pod obě jeho ramena -

podpaží. Pak postiženého pevně uchopí za zraněné či méně zraněné předloktí - u zápěstí a u lokte - a toto předloktí přitiskne k jeho břichu a hrudníku. Zachránce se lehce zakloní a opatrně vytahuje postiženého z vozidla, opírá jeho záda o stehno své předkročené dolní končetiny, která je blíže k vozidlu. Drobnými úkroky a nadlehčováním postiženého svým stehnem jej vyprostí a vytáhne na svůj hrudník. Úkroky a couváním jej odtáhne do bezpečí. Je vždy nutné před vytažením z vozidla uvolnit dolní končetiny postiženého, které mohou být zaklíněny.

Přenašení v náručí

Tento způsob je vhodný pouze na kratší vzdálenost a ve schůdném terénu, předpokládá zdatného zachránce. Dopravovaná osoba by měla být při vědomí.

Pokud postižený leží, zachránce poklekne na koleno k boku zraněného (na pravé straně na pravé koleno), jednu svoji horní končetinu podsune do poloviny jeho stehna, druhou ve výši dolního okraje lopatek pod záda postiženého. Postižený pak uchopí zachránce kolem

ramen (nikoliv kolem krku). Zachránce se zvedá a odchází v mírném záklonu, méně se tak unaví a je sníženo nebezpečí poranění jeho zádového svalstva.

Odnesení na sedadle ze dvou rukou

Způsob je vhodný pro raněné, kteří nemohou chodit, ale jsou při vědomí a mají nezraněné horní končetiny. Je nevhodný při poranění hrudníku, břicha a pánve.

Dva zachránce se postaví těsně vedle sebe za postiženého. Zrcadlově zvednou své horní končetiny za zády pacienta a uchopí se navzájem co nejvýše na pažích. Tyto spojené horní končetiny zachránců tvoří oporu pro záda zraněného. Opačné své horní končetiny zachránci podsunou pod hýžděmi postiženého až do poloviny jeho stehna a navzájem se uchopí - nadhmatem a podhmatem - za zápěstí. Takto spojené ruce tvoří sedačku, na kterou se pacient posadí a uchopí se zachránců kolem jejich krku a ramen. Zachránce vykročí naráz, každý vnější nohou.

MUDr. Pavel Srnský

(Zdravotnická příprava uchazečů o řidičský průkaz)

NAŠE LISTÁRNA

Květiny pro dítě?

Dne 7. 6. 2004 jsem v 10.15 procházel po chodníku na třídě Hrdinů okolo parku za Kulturním domem. Na lavičce, v místě, kde stávala socha Stalina, seděl mladý muž, vedle sebe měl kočárek. Kousek od něho, u keře rododendronu, stála mladá žena s dítětem a trhala vesele větvičky rododendronu.

Zavola jsem na ni, jestli jí není hloupé ničit keř! Žena odpověděla, že když chce dítě květinu, nedejte mu ji! Zato mladý muž byl velmi

drzý. Se slovy, že květiny se trhají všude, aby udělaly radost, a že se nemám starat: „Nashledanou a běžte!“, mě posílal pryč.

Jejich jednání je mně zanechalo pocit bezmoci. Řekl jsem si, že si na počínání tohoto mladého páru budu stěžovat.

Nevím, jak se tento pár jmenuje, ale podařilo se mi je vyfotit na autobusovém nádraží i s kyticí natrhaných rododendronů. Když jsem je fotil, volali na mne, že to nesmím a že je tady stejně nikdo nezná, protože nejsou z Rýmařova. Avšak asi za hodinu jsem je viděl vcházet do domu na Dukelské ulici č. 2.

Nevím, jak si to tento mladý pár představuje, ale rozhodně svým počínáním ničí náš park a dává špatný příklad svému dítěti. Jak by to v Rýmařově vypadalo za pár let, kdyby každému dítěti rodiče trhali v parcích květiny?

Pavel Suchý

Foto: Pavel Suchý

Akce hradu Sovinec

Hrad Sovinec nabízí

17. a 18. července

ZA ČEST A KRÁLE

Na konci léta 1643 padl Sovinec v obležení švédských vojsk ...

Ukázky života v obleženém hradě i v polním ležení dobyvatelů před hradem. Bitva v příkopu, o hradní bránu a na jednotlivých nádvořích hradu.

Mušketýři, dělostřelectvo, šermíři, divadlo, kati, výstava zbraní, zbroje a obléhací techniky z období 15. - 17. stol., beseda o vývoji pal-

ných zbraní a taktice střelby, zbrojíři, platněři, kováři a pregér s ražbou pamětních mincí. Ochutnávka hradního guláše v polním ležení.

Představí se:

- střelci Salva Guardia a Cordiallo
- šermíři Allegros, Lucrécia, Valmont a Remember
- katovna Ordál

Srdečně zvou organizátoři

Premiéra dvou představení

Truhla

a

Na příkaz vrchního velitele císařských vojsk
Albrechta z Valdštejna

Po oba dny celodenní kostýmovaný program
v sobotu 9.00 - 19.00, v neděli 9.00 - 18.00 hod.

Sport

Finalistka soutěže Miss aerobik ČR 2004 je z Rýmařova

Jednou z desíti finalistek soutěže Miss aerobik ČR 2004 je i Edita Kalábová z Rýmařova. Tato třidvacetiletá cvičitelka aerobiku se jako jediná zástupkyně z Moravy probodovala až do závěrečného finále soutěže. Vše odstartovala svým vítězstvím v regionálním kole Miss aerobik Tour 2004 v Brně, které se usku-

Zleva V. Valouch, E. Kalábová, O. Šípková

tečnilo 18. dubna. Tím si zajistila účast v základním kole soutěže Miss aerobik ČR, které se konalo 22. května v hale na pražských Lužinách. Sem přijelo zápolit o postup do semifinále sto třicet žen a dívek. Všechny vyzkoušel z aerobiku známý lektor a choreograf Yemi AD a patnáctičlenná porota rozhodla o tom, že Edita postoupí do semifinále soutěže. To se uskutečnilo dne 12. června opět ve sportovní hale Lužiny v Praze a zúčastnilo se ho dvacet pět nejlepších a nejpůvabnějších cvičitelek z Čech a Moravy společně s pěti nejlepšími ze Slovenska. Semifinále bylo opravdu náročné a skládalo se ze čtyř disciplín. Nejdříve proběhlo hodinové cvičení podle lektora v jedné skupině. Tentokrát byl lektorem mistr světa ve sportovním aerobiku Vladimír Valouch, který děvčata vůbec

nešetřil a dal jim před pečlivě pozorující porotou, v níž zasedla i známá cvičitelka aerobiku Olga Šípková, pořádně do těla. Druhou disciplínou byla kondiční jízda na spinningovém kole. Dále následovala konverzace na vylosovanou otázku s moderátorem celého sportovního dne Petrem Salavou. Poslední disciplínou byla zejména pro diváky velice atraktivní proměna ve dvoudílných plavkách. Edita prokráčela všemi disciplínami s úsměvem na rtech a odměnou za ná-

ročný den pro ni byl postup do finále soutěže, do kterého porota vybrala deset nejlepších a nejatraktivnějších dívek. Finále soutěže Miss aerobik ČR 2004 se uskuteční v sobotu 18. září v pražském hotelu Olšanka před televizními kamerami TV NOVA, která jej odvysílá na svých obrazovkách v sobotu 25. září. Popřejme tedy Editě Kalábové hodně úspěchů v této soutěži a doufejme, že i nadále bude svými výkony skvěle reprezentovat město Rýmařov.

Michal Kaláb

Foto: Zdeněk Kaláb

„Bedys“ sbíral na atletickém oválu další úspěchy

Mnozí z vás, čtenářů Rýmařovského horizontu, si v pátek 8. června dozajista nenechali uniknout atletický svátek v České republice, Zlatou trefu v Ostravě. Na tomto nejlépe obsazeném podniku u nás, s rozpočtem přes 35 milionů, se objevil i Rýmařovák Tomáš Bednář. A vedl si velmi dobře. V B-finále na 1 500 m doběhl na skvělém 4. místě a časem 3:48:81 si vytvořil osobní rekord.

Pro další úspěchy zamířil Tomáš 19. - 20. června do Liberce. Konalo se zde MČR juniorů v atletice. Dva starty = dva mistrovské tituly, tak by se stručně dalo charakterizovat jeho působení na severu Čech. V sobotu běžel svou oblíbenou patnáctistovku a podle jeho slov to byl doposud nezajímavější závod kariéry. „Můj týmový kolega z Vítkovic, se kterým se nemáme moc v lásce, běhá každý závod „na mě“, a tak jsem začal zvolna s tím, že se jím nechám vést. Když jsem se ale ohlédl za sebe, byl za mnou. Zvolnil jsem tedy ještě víc, jeho reakce - zvolnil taky. Spíš než běh mi to chvillemi připadalo jako rychlá chůze. Když jsem však byl sedm set metrů před cílem na chvostu startovního pole a čelní skupina na nás měla dobrých deset, možná dvacet metrů náskok, zabral jsem, dotáhl se na vedoucí dvojici a v poslední dvoustovce jim ukázal záda,“ líčí Tomáš průběh závodu.

Nedělní start Tomáše na pětakilometrové trati byl pro mnohé překvapením. Nikdo nevěděl, co má od něj očekávat. Na otázky, jak tuhle trať poběží, odpovídal jednoznačně - na vítězství. A tak se také stalo. Stejně jako běhává trojku, i pětku běžel takticky, zkrátka tak, aby ho závod nestál mnoho sil, protože příští týden jej čekal republikový šampionát mužů. 4 800 metrů se nechal vést a v posledních dvou stech metrech opět neměl konkurenta. Sám Tomáš prohlásil, že tato placka byla zadarmo (samozřejmě s nadsázkou).

Jak již bylo zmíněno, představil se Tomáš i na MČR mužů. Šampionát se konal v Plzni ve dnech 25. - 26. června. Program byl následu-

(Ilustrační foto)

jící: v pátek se běžely dva rozběhy s klíčem 4+4 (čtyři první z každého rozběhu + čtyři s časem). Bedys neponechal nic náhodě a s přehledem si zajistil účast v sobotním finále, ve kterém ho pár setinek dělilo od bronzové příčky. „Z mojí strany to bylo trochu protaktizováno. Běželo se v balíku a já se nechal zavřít. Měl jsem začít finišovat dřív, musel jsem totiž obíhat závodníky až třetí drahou, což není v zatáčce nic příjemného,“ vysvětluje Tomáš. I přesto byl po závodě na jeho tváři úsměv. Od trenéra se totiž dozvěděl, že dostal možnost zavádět na Memoriálu Josefa Odložila. A tak se jelo do Prahy. Vzhledem k tomu, že Memoriál Josefa Odložila vysílala Česká televize, měli jste možnost zahlédnout Tomáše přímo v akci. Po skvělém výkonu ubral z osobního rekordu dalších 65 setin. Škoda jen že takové závody nemohl běžet dřív. Jinak by se mu jistě podařilo splnit limit pro start na MS juniorů.

V příští sezóně bude Tomáš směřovat vše k republikovému mistrovství do 22 let a ke splnění limitu na mistrovství Evropy téže věkové kategorie. Chtěl by se stejně jako letos kvalifikovat na MS v krosu a zaútočit na české juniorské rekordy v hale i pod otevřeným nebem. Takže přejeme hodně štěstí a hlavně, aby vydrželo zdravíčko. ChOli

28. ročník „Dědkyády“ je definitivně minulostí

Někdo si ještě určitě vzpomene na starý název, někteří jej ještě dnes používají - Dědkyáda neboli Rýmařovský desetiboj. V pátek 25. června „doběhl“ 28. ročník do svého cíle. Skončil totiž netradičně sprintem na 60 metrů. Soutěž se uskutečnila za ideálního počasí a přinesla zajímavé souboje i dobré výkony.

Své síly změřili nejprve muži kategorie C. Václav Orlík ukázal soupeřům záda a vyhrál v čase 9,6 s před Janem Horáčkem (10,8 s) a Františkem Látalem (11,3 s). V kategorii žen zvítězila s přehledem Olga Valová (8,9 s), o druhé a třetí místo svedly urputný boj Markéta Míčková (9,6 s) s Hanou Hájkovou (9,7 s).

V kategorii muži B potvrdil své sprintérské kvality Ivo Volek časem 8,9 s. Druhé místo patří dvojici Jaroslav Hofman a Josef Svedoník, kteří dosáhli stejného času 9,3 s.

A konečně v kategorii A zvítězil Lukáš Janáč časem 8 s před Bronislavem Rektoříkem (8,3 s) a Milanem Metelkou (8,7 s).

Při slavnostním ukončení 28. ročníku, které se uskutečnilo v pátek 25. června v restauraci U Hrozna, bylo ujednáno několik nových pravidel:

- kategorie žen bude rozdělena na kategorii A - do 35 let a kategorii B - nad 35 let
- jednorázový roční příspěvek: muži A, B, ženy A, B - 100 Kč, muži C - 50 Kč
- garanti jednotlivých disciplín:

turistika J. Lachnit
běh na 1000 m I. Volek
střelba A. Jurášová
kuželky D. Doleželová
plavání M. Ondrašík

běh na lyžích Sovišovi
stolní tenis .. A. Polák, B. Rektořík
dálka V. Orlík
koule J. Hofman
běh na 60 m P. Dobrevová

Úkolem každého z garantů je pro danou disciplínu zajistit včas termín a místo, v předstihu nahlásit tyto informace Aleně Jurášové, zorganizovat celou soutěž a materiálně ji zajistit.

Nahlédneme do celkových výsledků:

Letošního 28. ročníku se zúčastnilo rekordních 77 sportovních nadšenců, z toho dvě třetiny splnily sedm disciplín počítaných do celkového pořadí. Zvláště je nutno ocenit ty, kteří na žádné naší akci nechyběli - M. Míčková, H. Hájková, A. Jurášová, I. Šopíková, J. Egidová, L. Czedronová, B. Kobilka, M. Egida, P. Holub, B. Koňářík a I. Volek.

Poděkování si zaslouží také manželé Bohumila a Antonína Konečnů za vzorné vedení pokladny a Alena Jurášová s Vojtěchem Hrdinou za precizně zpracované výsledky.

A kdo se stal nakonec držitelem nádherných pohárů? To nám již prozradí konečná tabulka:

DESETIBOJ 2003/2004	ZLATO	STŘÍBRO	BRONZ
Muži A	B. Rektořík	B. Kobilka	M. Metelka
Muži B	I. Volek	J. Hofman	I. Soviš
Muži C	V. Orlík	J. Koňářík	A. Konečný
Ženy	M. Míčková	A. Jurášová	H. Hájková

Vítězům blahopřejeme a všem účastníkům Rýmařovského desetiboje děkujeme za účast. Oceňujeme jejich aktivní přístup ke sportu a věříme, že se všichni se-

jdeme i při dalším, již 29. ročníku celosvětově ojedinělého Rýmařovského desetiboje, který bude zahájen pěší nebo cykloturistikou 11. září. Bližší informace

přineseme v příštím vydání novin. Vítání budou i noví členové sportovní party.

JiKo

(ve spolupráci s výborem desetiboje)

Kuželkáři zápolili ve dvojicích

Na domácí, rýmařovské kuželně se odehrávaly ve středu 23. a v sobotu 26. června finálové boje v Poháru dvojic na 120 hodů sdružených. Soutěže se zúčastnilo celkem dvacet mužských, čtrnáct smíšených a šest ženských dvojic.

V mužské dvojici se nejlépe dařilo kuželkářům Míčkoví a Kašparecovi, druhou pozici vybojovali Toman st. a Toman ml., bronzový pohár pak putoval k Zothovi a Vaníčkovi.

Smíšené dvojice kuželkářů přinesly příznivcům tohoto sportu velkou podívanou. Zlatý pohár si po právu odnesli „přespolňá-

ci“ Chmelová a Chmela st., ovšem na záda jim dýchala dvojice Šindlářová a Rektořík, ta získala stříbro, a konečně třetí příčku vybojovali Klesnílová s Tomanem st.

Na kuželkářské dráze se nenechala zahanbit ani smíšená družstva žen. Pro zlato si s přehledem přišly Salajová a Míčková, stříbro neuteklo Bučkové s Tvrdcovou a bronz Jurášové s Doleželovou.

Turnaj by se neobešel bez kvalitní přípravy a organizace, kterou skvěle zajistili Ing. Věra Tomanová a Milan Dědák. *JiKo*

V Bruntále bodovali naši tělesně postižení kuželkáři

Ve dnech 25. - 26. června se na kuželkářské dráze v Bruntále uskutečnil republikový turnaj v kuželkách tělesně postižených sportovců. Pořádajícím oddílem byla Olympia Bruntál. Turnaje se zúčastnilo celkem šestatřicet hráčů z celé České republiky a výsledky jsou započítávány do celoročního turnaje Grand Prix 2004.

Na posledním turnaji v Blansku se rýmařovským kuželkářům příliš nedařilo a provázela

je také zranění. Na turnaji v Bruntále se ale všechno rázem změnilo. V kategorii TP muži již tradičně zabodoval Zdeněk Dočkálek, který s 529 porážkami kolků s přehledem vyhrál. Druhý se umístil Jan Orálek z Mety Opava (458 kolků) a třetí pozici zaujal Jaroslav Horáček z Olympie Bruntál. Rýmařovský Karel Forcek, který v Blansku pro zdravotní problémy nestartoval, v Bruntále dokázal zvítězit v kategorii LP

muži výkonem 387 poražených kolků a napravil tak svou blanenskou neúspěšnost. Hoši bodovali také v kategorii LP 0, v níž zlatou pozici vybojoval výkonem 401 kolků Vladimír Štrbík a v těsném závěsu za ním se prosadil Ivo Mrhal s 350 shozenými kolků.

Naším borcům nezbyvá než upřímně poblahopřát k vynikajícímu výkonu a držet palce pro příští turnaj, který se uskuteční 14. srpna v Rýmařově. *JiKo*

Domácí palubovka našim košíkářům nesvědčila

V sobotu 26. června si dalo dostaveníčko pět týmů basketbalistů ze slovenské Revúce, Zlatých Hor a Rýmařova, aby změřili síly na palubovce tělocvičny rýmařovského gymnázia.

Bojovnost a herní odvaha nechyběly ani jednomu z týmů. Dokonalá souhra a vypracovanost se projevila u zkušených basketbalistů ze Zlatých Hor, kteří byli jednoznačnými favority a s přehledem celý turnaj vyhráli. Síly ostatních družstev byly v podstatě vyrovnány, ovšem větší štěstí stálo při družstvu Revúca Young, které prokázalo větší bojov-

nost, zpracovalo rychleji nahrávky a přesně zúročilo rychlé ataky umístěním košů a dosáhlo tak stříbrné příčky před bronzovými basketbalisty z družstva Rýmařov Young. Bramborovou medaili si odnesli slovenští košíkáři Revúca Old a startovní listinu uzavřelo družstvo Rýmařov Old. Všichni bez rozdílu podali skvělé výkony a ty, kteří nestáli na medailových pozicích, nemusí mrzet neúspěch, vždyť právě zde je namístě připomenout staré známé: *Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se.* Tak příště více bojovnosti a trénovanosti a zlato bude doma! *JiKo*

Výsledná tabulka turnaje:

B	Revúca Old	Revúca Young	Zlaté Hory	Rýmařov Old	Rýmařov Young	Body	Pořadí
Revúca Old	A	29:31	36:29	30:29	33:41	6	4
Revúca Young	31:29	S	23:40	32:28	48:34	7	2
Zlaté Hory	29:36	40:23	K	43:19	44:42	7	1
Rýmařov Old	29:30	28:32	19:43	E	23:31	4	5
Rýmařov Young	41:33	34:48	42:44	31:23	T	6	3

Pozvánka na letní akce v Rýmařově

Přijďte povzbudit naše dobrovolné hasiče na

**XXXVII. ročník
MEMORIÁLU JANA SUKA**

a

**III. ročník Poháru soutěžního družstva
SDH Rýmařov**

a

**IV. ročník
běhu jednotlivců**

Závod se uskuteční **24. července**
v zahradě Hedvy od **14.00 hodin.**

**OD 10.00 PROBÍHÁ SOUTĚŽ MLADÝCH HASIČŮ
O POHÁR JIRKY PITNERA**

**Od 18.00 taneční večer, hraje skupina Impuls,
po celý den atrakce pro děti,
pro dospělé bohatá tombola
(mikrovlnná trouba, televizor apod.)**

Celodenní vstupné: 40 Kč, děti do 15 let zdarma.

Staňte se přeborníky v pojídání knedlíků

Osadní výbor v Ondřejově pořádá v sobotu 7. srpna u hřiště na Kolibě druhý ročník soutěže v pojídání švestkových knedlíků. Přihlásit se může každý bez omezení věku, kdo má rád legraci a pochopitelně výborné švestkové knedlíky, na Osadním výboru v Ondřejově paní Anežce Továřkové, i telefonicky na čísle: 554 211 371. O dobrou zábavu nebude nouze. Připravena bude také bohatá tombola.
Srdečně zve Osadní výbor v Ondřejově

JAK VYJDE

Další číslo

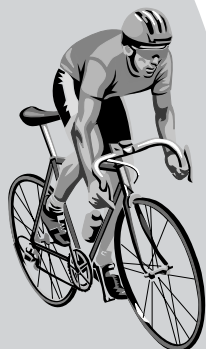
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**

bude v prodeji od **6. 8. 2004**

Uzávěrka pro řádné vydání
je ve čtvrtek 29. 7. do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

Triatlonový klub DuKo Rýmařov pořádá v sobotu 7. srpna 2004 10. ročník DuKo triatlonu

Místo startu: Rýmařov, Edrovický rybník
Prezence: 9.00 - 10.00 hodin v místě startu
Start: 10.30 hodin - žactvo
 11.00 hodin - dorost, ženy, štafety
 11.30 hodin - muži, veteráni

Kategorie:		rok narození
- mladší žáci a žačky	10 - 12 let	1991 - 1993
- starší žáci a žačky	13 - 14 let	1990 - 1989
- dorost	15 - 18 let	1988 - 1985
- ženy	19 let a starší	1984 a dříve
- muži	19 - 39 let	1984 - 1964
- veteráni	40 - 44 let	1963 - 1959
	45 - 49 let	1958 - 1954
	50 let a starší	1953 a dříve
- štafety	19 let a starší	1984 a dříve

Délky tratí:

Muži, veteráni, štafety: 900 m plavání, 36 km kolo, 8 km běh
 Dorost, ženy: 500 m plavání, 18 km kolo, 4 km běh
 Žactvo: 100 m plavání, 5 km kolo, 1500 m běh

Startovné: žactvo 50 Kč
 dorost 70 Kč
 štafety 300 Kč
 ostatní 145 Kč

Přihlášky zasílejte písemně nebo faxem do 4. srpna 2004 na adresu:

Durman Vlastislav, Bartáková 25, 795 01 Rýmařov
 fax.: 554 211 873 - po 18. hodině

Občerstvení: - po doběhu obdrží každý účastník občerstvení
 - na trase běhu bude zřízena občerstvovací stanice

Důležitá upozornění:

- pro vybavení závodníků a průběh závodu platí pravidla TRIATLONU ČSTT
- drafting je povolen ve všech kategoriích
- nezletilí mohou startovat pouze v doprovodu zákonného zástupce
- každý závodník startuje na vlastní nebezpečí

Každý závodník obdrží účastnické triko, vítězové kategorií pohár, medaili a diplom.

Propozice poskytli pořadatelé závodu

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 1. 7. 2004. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 9. 7. 2004. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 29. 7. 2004, další číslo vyjde 6. 8. 2004.
Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
 Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 8,- Kč**

Jak vyjde o prázdninách Rýmařovský horizont

Naši věrní čtenáři už ví, že o letních prázdninách - v červenci a srpnu - vychází Rýmařovský horizont jen jednou v měsíci. Číslo 14/2004 vyjde 6. srpna (uzávěrka 29. 7.) a číslo 15/2004 vyjde 3. září (uzávěrka 26. 8.). *Redakce*

Soukromá řádková inzerce

Prodej

• Prodám novinový stánek na autobusovém stanovišti v Rýmařově (z důvodu nemoci).

Vhodná k okamžitému použití, vybavení (regály, pult), elektro, alarm, tel. linka.

Cena: 60 000 Kč. Informace na telefonu: 737 621 687.

Vladimír Erben – EKO METALRECYCLING

Rudé armády 37, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 721 211, fax: 554 211 799
e-mail: eko.rymarov@tiscali.cz, http://www.erben-ekometal.cz
provozovna: 8.května 50, 795 01 Rýmařov

PŘIJMEME ZÁMEČNÍKA - ÚDRŽBÁŘE

Požadujeme:

- vyučen v oboru zámečnick,
- opravář zeměděl. strojů, apod.
- svářečský průkaz – elektrika

Nabízíme:

- plat odpovídající výkonu
- zaškolení a pravidel. doškolování (hrazeno firmou)
- zázemí rozrůstající se firmy

Kontakt: Petr Vacula - 736 628 037

VII. Cena Indiana Jonese v ovládní biče

II. mistrovství Evropy v ovládní biče, v trikovém lasování, v žonglování s revolvery, v hodu nožem a tomahawkem se opět uskuteční v rýmařovském skautském středisku Na Stráni.

Cena Indiana Jonese se koná pravidelně již sedmým rokem, od druhého ročníku v pěkném areálu junácké chaty Na Stráni. Termín konání se ustálil na druhý srpnový víkend.

V loňském roce se souběžně uskutečnily také soutěže I. mistrovství Evropy ve westernových dovednostech. Letos se bude v Rýmařově opět soutěžit o evropské vavříny.

Kromě soutěží je zajištěna řada doprovodných programů a atrakcí pro děti i dospělé. Za všechny můžeme zmínit vystoupení Bohemia combat clubu z Orlové. Večer po soutěžích si můžete zatančit na ne-falšovaném country bále s tombolou, ohňovou show a ohňostrojem. Termín této akce je stanoven na **13. - 14. srpna 2004.**

Jedná se o jednu z nejatraktivnějších a divácky nejnavštěvovanějších akcí v Rýmařově.

Průznivci westernových sportů si určitě přijdou na své. Vždyť vidět evropské špičky těchto disciplín není všední záležitost. Účast přislíbily i špičky westernových dovedností ze zámoří.

Diváci budou moci spatřit rychlostřelbu na špalíky či trefování špejlí bičem. Pozoruhodnou a velmi náročnou disciplínu s názvem Zorro. Ve vzdálenosti 2,5 m je za zástěnou s otvory upevněno do trojúhelníku pět svíček. Soutěžící má dvě zkušební a pět ran soutěžních na to, aby se mu podařilo svíčky koncem biče zhasnout. Diváci spatří další ekvilibristiku s lasem, bičem, ale také s kolty nebo tomahawky či sekerymi.

Bude tedy opravdu na co koukat. Neváhejte a přijďte.

Na letošní ročník srdečně zvou pořadatelé

Oprava k článku *Ministr Palas předal cenu nejlepšímu žokeji:*

Ve výsledcích závodů byla v kategorii Hlavního závodu „L“ O pohár ministra zemědělství ČR uveřejněna tisková chyba. Správně mělo být otištěno následující: *Třetí místo obsadila klisna Roxana Freestyle shop M s trenérem Josefem Křížkem z Hamříkova stáje.* Za chybu se omlouváme.

(Tisková chyba nevznikla vinou redakce)

Foto: SJS Hamříkova stáj

Dejte vyniknout
kráse vašeho těla opálením v biosoláriu

BIOSOLÁRIUM

KDE ?

v komfortním
nově otevřeném
solárním studiu

SOLÁRNÍ STUDIO
Rýmařov, Husova 3
tel.: 776 597 131

Autoprodejna Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov

tel.: 554 211 577, 608 830 940, www.autolasak.cz, e-mail: autolasak@quick.cz

Škoda Fabia 1.2 HTP - 1. majitel, r. v. 2003, 7 tis. km, ABS, posilovač řízení, centrální. Cena: 225 000 Kč.

Citroen Berlingo 1.9 D, klima, 1. majitel, r. v. 2000, airbag, rádio, posil. řiz., tažné, centrální. Odpočet DPH. Cena: 275 000 Kč.

Opel Combo 1.4 i, r. v. 1996, rádio. Cena 59 000 Kč bez DPH.

Renault Clio 1.2, r. v. 1998, 75 tis. km, airbag, rádio, tažné. Cena: 158 000 Kč.

Škoda Fabia Classic 1.4, 44kW, r. v. 2001, 31 tis. km, airbag, imobilizér, palub. počítač. Cena: 198 000 Kč.

Ford Transit 100 2.5 D, r. v. 1997, rádio, imob., posil. řiz., ochr. rámy, tažné. Cena: 178 000 Kč bez DPH.

Audi A4 Avant 1.9 Tdi, aut. klima, r. v. 1998, 2 x airbag, ABS, CD, imob., palub. poč., tažné, centrální. Cena: 299 000 Kč.

VW Golf 1.9 TDi klima, r. v. 2000, 4 x airbag, ABS, centrální posil. řízení. Cena: 298 000 Kč.

Ford Transit 2.5 Di, valník, 6 míst, r. v. 1999, 2 x airbag, rádio, imob., posil. řiz. Cena: 289 000 Kč bez DPH.

Fiat Brava 1.4 12V, r. v. 1998, rádio, el. okna + zrcátka, centrální. Cena: 138 000 Kč.

Volkswagen Transporter BUS 2.5 TDi 9 míst, r. v. 1999, airbag, imob., posil. řiz., tažné. Cena: 349 000 Kč.

Škoda Felicia LX 1.9 D, r. v. 1997, CD, šibr, posil. řízení. Cena: 109 000 Kč.

Volkswagen Transporter 1.9 TD, valník, 3 místa, r. v. 1998, imob., posil. řiz. Cena: 199 000 Kč bez DPH.

Renault Twingo 1.2 Authentique - nový vůz, r. v. 2004, 250 km, 2 x airbag, imobilizér. Cena: 189 000 Kč.

Škoda Felicia 1.3 LX 40 kW, r. v. 1996, rádio, centrální. Cena: 69 900 Kč.

Škoda Octavia Combi 1.9 TDi Elegance, r. v. 2001, klima, airbagy, ASR, ABS, palub. poč., tažné. Cena: 368 000 Kč.

Škoda Octavia 1.6 LX, 55 kW, r. v. 1998, 72 300 km, airbag, rádio, imob., palub. poč., centrální. Cena: 179 000 Kč.

Škoda Octavia Combi 1.9 TDi 4x4, aut. klima, r. v. 2000, 4 x airbag, ESP, ASR, ABS, palub. poč. Cena: 378 000 Kč.

Opel Astra Caravan 1.7 TD, r. v. 1996, 97 tis. km, airbag, posil. řízení, tažné. Cena: 129 000 Kč.

Škoda Felicia GLX 1.9 D, 47 kW, r. v. 1998, 124 tis. km, CD, imob., palub. poč., Al kola. Cena: 137 000 Kč.

Volkswagen Golf 1.9 Tdi, klima, r. v. 2003, 4 x airbag, ABS, centrální, imob., posil. řiz. Cena: 398 000 Kč.

Škoda Felicia 1.3 GLX, 40 kW, r. v. 1995, rádio, centrální, imob., Al kola. Cena: 78 000 Kč.

Škoda Octavia GLX 1.9 Tdi, 66 kW, klima, r. v. 1998, 101 tis. km, airbagy, ABS, rádio, palub. poč., centrální. Cena: 219 000 Kč.

Citroen Xsara Picasso 2.0 HDI, r. v. 2002, 65 460 km, klima, ABS, posil. řiz., palub. poč., tažné, teploměr. Cena: 385 000 Kč.

U NABÍDKY OZNAČENÉ SYMBOLEM „PRODÁNO“ MŮŽEME ZAJISTIT STEJNÝ TYP VOZIDLA

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

Výše splátky po dobu úvěru je neměnná včetně pojištění. • K uzavření úvěru není potřeba potvrzení o příjmu.

- **Výkup za hotové:** Váš automobil vám vykoupíme okamžitě po osobní domluvě.
- **Komisní prodej:** neúčtujeme parkovné, rychlý prodej, vyřízení všech formalit samozřejmostí.

- **Protiúčet:** při koupi nového vozu můžete platit vašim stávajícím vozidlem.
- **Autocredit od GE Capital Leasing:** akontace již od 1,- Kč z ceny vozidla, výhodné havarijní

pojištění a povinné ručení. Na sjednání úvěru potřebujete dva platné doklady totožnosti, bankovní spojení a oca 45 minut času. U všech vozidel prověřen původ.

KAŽDÝ TÝDEN NOVÁ NABÍDKA, VŠECHNA VOZIDLA PROVĚŘENA A VYZKOUŠENA